

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek och är fritt att använda. Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitized at Gothenburg University Library and is free to use. All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text. This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

PRAKTISK VECKOTIDNING
FÖR
KVINNAN OCH HEMMET.

Stockholm, Germandts Boktr.-Årtieb.

N:r 50 (156)

Fredagen den 12 december 1890.

3:dje årg.

<p>Annonspris: 35 öre pr petitråd (10 stafvelser). För »Platssökande» och »Lediga platser» 25 öre. Utländska annonser 70 öre pr petitråd.</p>	<p>Tidningen kostar endast 1 kr. för kvartalet, med Iduns- Mode- och Mönstertidning 1 kr. 65 öre; postarvodet inberäknadt.</p>	<p>Redaktör och utgivare: FRITHIOF HELLBERG. Träffas å byrån kl. 9-10 Allm. Telef. 6147.</p>	<p>Utgifningstid: hvarje helgfri fredag. Lösnummerpris: 15 öre (vid kompletteringar).</p>	<p>Byrå: Hamngatan 16, 2½ tr. (midt för Kungsträdgården.) Prenumeration sker i landsorten å post anstalt, i Stockholm hos redaktionen.</p>
--	--	---	---	--

Sofia Gumælius.

Förr i världen hette det alltid att kvinnans enda verksamhetsfält var hemmets, och på många håll låter det så ännu i dag. Emellertid håller den satsen icke längre streck. Förr offrades inom familjerna allt för att bibringa sönerna i huset en gedigen uppfostran, på det de skulle kunna bryta sig en bana och skapa sig en fast ställning i samhället, under det att dottrarna fingo nöjas med den mindre lotten. Flickorna skulle ju gifta sig och få eget hem och härd, och då var ju allt väl beställt.

Men tiden har gått framåt, sedan dessa trosartiklar gällde som ett evangelium, och kvinnan har visat, att hon fullt och kraftigt kan försvara sin plats i det praktiska lifvet och ofta nog förskaffa sig en både framstående och ekonomiskt oberoende ställning. Kvinnans energi, där den finnes, ger icke mannens efter, hennes ordningsinne och uthållighet äro ofta större, och därför lyckas hon merendels att genomdrifva det hon ta-

git om händer med lyckligt resultat.

Som ett nytt bevis därpå pryder Idun i dag sitt första blad med bilden af en kvinna, som mer än mången bevisat, hvad en kraftig kvinlig vilja kan åstadkomma för att göra en från början till utseendet ganska obetydlig affär till den mest omfattande i sin genre.

Sofia Lovisa Gumælius, innehafvarinna af Nya annonsbyrån härstädes, är ett allmänt känt och värderadt namn inom hela Sveriges tidningsvärld o. likaså inom hela landets köpmans- och affärskår. Hennes stora och välskötta officin utgör en förmedlingslänk mellan affärsvärlden o. tidningspressen. Den senare känner hon till punkt och pricka, ända ner till den minsta lilla landsortstidning, storleken af de olika tidningarnas upplagor, den publik de gå till m. m. som kan vara nyttigt för den henne anlitande annonsören att veta.

Men må vi se till, hur den nu så vidtomfattande affären kom till stånd och började.

Fröken Gumælius är Örebroborn, dotter till affidne doktor Otto Joel

De tre stora grundvilkoren för lifvet äro: något att göra, något att älska, något att hoppas.

T. CHALMERS.

Gumælius, den berömda och framstående pedagogen och hans likaledes afidna maka Eva Christina, född Wester. Det var ett af dessa gammaldags, goda hem, i hvilka barnen från tidiga år vänjas vid arbete och flit, och där det från början gjutes stål i viljan. Och rikt var huset på barn, ty där funnos nio syskon, tre söner och sex döttrar, men försynen hade också utrustat dem med goda hufvud och energiska viljor, goda plogar att röja undan hinder på lifvets väg. En broder till Sofia Gumælius är den kända riksdagsmannen och tidningsmannen Arvid Gumælius och det var på hans initiativ och efter hans råd fröken G. den 28 juli 1877 började en liten annonsaffär i huset nr 1 A, Myntgatan. Hon var då alldeles ensam, och lokalen bestod endast af ett rum. Men hon fann snart, att hon hade träffat det rätta. Kunderna kommo från östan och vestan, innan kort måste hon skaffa sig biträden för den allt mer växande expeditionen, och redan år 1878 flyttades affären till den betydligt rymligare lokalen en trappa upp i nr 13 Storkyrkobrinken, där den till nu haft sin verksamhet i tolf år.

Men jag skall bedja få föra mina älskvärda läsarinor ditupp. I träffen där nästan endast individer af ert eget kön, ty fröken G. använder endast unga damer i sin affär. Jo, det är sant, där finnes verkligen tre unga subjekt af det otäcka släktet, men jag tager för afgjort, att de icke spela någon roll bland femton unga damer, ty så stor är fröken G:s stab för närvarande.

Nåväl, allt där uppe ter sig som på ett vanligt affärskontor, pennorna rassla, en del af de unga damerna kopiera annonser, som sedan sändas till skilda tidningar såväl i Sverige som utlandet, ty i alla länder har fröken G. agenter, till och med i Amerika. Andra gå igenom de tjocka räkenskapsböckerna och skriva räkningar, och i det elegant inredda mellanrummet, hvarifrån hon har en överblick öfver sitt rike, sitter chefen — herrskarinnan själf vid sitt skrifbord, tidt och ofta afbruten i sitt arbete af tidningsredaktörer och affärsmän, hvilka med henne vilja rådgöra om nya planer rörande annonseringen.

Men äfven denna lokal, som dock omfattar en våning på 5 rum, har nu befunnits för trång, och fröken G. har därför sett sig om efter en ännu mer passande, hvilken hon funnit i ett af hufvudstadens nyaste och praktfullaste palats, nämligen i Adelsvärdiska huset nr 2 Drottninggatan 1 tr. upp. Lokalen har ju ett praktigt läge, nära posten och samtliga tidningsredaktioner, med hvilka byrån ständigt måste vara i gemenskap. Den gamla lokalen kommer dock tillsvidare att bibehållas som filial.

Trots den stora utveckling annonsaffären rönt, har Sofia Gumælius år 1884 äfven öppnat en annan affär, Gumælius & Comp., affär för boktryckeridelar, tryckpressar, bokbindermaskiner och papper, och afsikten är att äfven denna affär skall förflyttas till den nya lokalen.

Och i måndags den 8 decemher var det som Nya annonsbyrån tog sin eleganta lokal i besittning. Det var en bemerkelse — man kan säga en jubileumsdag, ty Sofia Gumæ-

lius fyllde den dagen 50 år; hon är nämligen född 1840.

Naturligtvis kunde en sådan dag ej förflyta, utan att föremålet firades med en mängd lyckönskningar och blommor. Redan tidigt på förmiddagen infann sig den talrika personalen i fröken Gumælii hem, hvarvid densamma till sin omtyckta chef som ett minne af dagen öfverlemnade en vacker briljantring samt en praktfull blomsterdekoration.

På aftonen gaf fröken G. i sitt hem en fest, hvarvid hon vid supén meddelade, att hon, som ett varaktigt minne af dagens betydelse, åt hvar och en af de båda affärernas personal, inalles 26 personer, tilldelade en »blandad lif- och kapitalförsäkring» af 1000 kr., å hvilken hon själf betalar premierna, så länge hvar och en medverkar inom affärerna. Att meddelandet framkallade varm erkänsla hos samtliga hennes medarbetarinnor och medarbetare, är helt naturligt. Den gifna gåfvan visar både hjärta och förstånd.

Det är icke svårt att föreställa sig, hvilken omtanke, energi och uthållighet skötandet af två så omfattande affärer skall fordra, men Sofia Gumælius har visat sig vuxen sitt värf, på ett sätt, som mången man kan afundas henne. Det är också helt naturligt att hon hyllar satsen om kvinnans likställighet med mannen, och att hon intresserar sig för allt, som rör kvinnans ställning i samhället samt hennes berättigande att deltaga och rösta i politiska och sociala frågor. Men med dessa fordringar har Sofia Gumælius icke släppt ifrån sig några af sina kvinliga företräden. Är hon energisk i affärer, så är hon i salongen den finbildade damen, i sitt komfortabla hem den mest gästfria och charmanta värdinna, hvilken intresserar sig för skönlitteratur, konst och dramatik. En intelligent och med äfven hjärtats godhet rikt utrustad kvinna.

Till sist bör nämnas, att Sofia Gumælius är medlem af Publicistklubben och styrelseledamot i Kvinnoklubben.

Adolf Hellander.

Vaggsång.

*Slumra, späda mänskknopp!
När du se'n slår ögat opp,
skall din mammas blick det möta.
Ler då »liten», trygg och nöjd,
hennes hjärta slår af fröjd,
och hon hviskar ord så söta.*

*Slumra ljuft, du mänskobarn,
ännu blott ett hjälplöst flarn
uppå tidens haf, det vida.
Att din ro ej något stör,
sörjer nog din mamma för,
där hon vakar vid din sida.*

*Slumra, lilla hjärtevän!
Pappa kommer snart igen,*

*skall sig åt ditt joller fägna.
När du sedan lekt dig trött,
må du åter somna sött,
ty Guds änglar »liten» hägna.*

R. O.

Lysningsdagar.

Det är söndag, och »det lysas» första gången. Glädjen är stor, och det är ju ej att undra på. De båda unga äro naturligtvis öfverlyckliga; de båda gamla — brudens far och mor — äro också glada och lyckliga, men de ha så mycket att bestyra och tänka på, ty alla vänner och grannar komma naturligtvis upp för att gratulera och öfverlemnna lysningspresenter. Vin och tårtor och silver och kristaller blänka på alla bord, i alla rum; mamma själf har gått sig trött med allt stök, ty det skall naturligtvis blifva festmiddag sedan — så där bortemot klockan fem, när alla presenter aflemnats och tagits i betraktande.

Och nu börjas det.

Först komma stadsbuden med stora bördor af blomkrukor och granna möbler. Sedan komma damer och herrar med blomkuketter och stora och små paket, som vecklas upp i tamburen. Och så uppställas gåfvorna och betraktas och beundras. Och den som gifvit en sockerskål, ångrar att hon ej i stället köpt en kristallvas, som var lika vacker och bestämdt mycket billigare, och kristallvasens gifvare beklagar inom sig, att hon inte köpte något, som mera »såg ut för hvad det kostade», och så vidare i oändlighet.

Sedan dricker man Ruster och Sherry och knaprar på tårtor, och festens föremål förlora sig i tacksägelse. Bruden skänker, noga räknadt, ungefär sex tjog kyssar åt tanter och väninnor, och brudgummen utdelar lika många handtryckningar och varma tacksägelse, hvartil kommer ett lika antal klingande af glas mot glas och ett: »skål tack du!» eller en sirlig bugning. Och så är ändtligen ståten slut.

Nu blir det att beskåda härligheten. Den unga bruden är hänryckt öfver alla de vackra sakerna. Det mesta är »för-tju-san-de», somligt är »rys-ligt vackert», och alla vännerna ha varit så »rys-ligt snälla», som tänkt på dem med så många och dyrbara gåfvor. Den blifvande äkte mannen där emot är icke alldeles så hänryckt. Han ser på den broderade sammetsstolen och undrar i sitt stilla sinne, huru den skall få plats i det lilla förmaket i den, hans tillgångar motsvarande, anspråkslösa bostad, som han hyrt, och om den inte skall alldeles slå ihjäl den likaledes anspråkslösa möblering, han tänkt sig och till en del redan anskaffat. Icke heller är det med obetingad tillfredsställelse han betraktar ateniennen med spegelväggar, eller guéridonen med dyrbara ljusstakar. Med dyster min skådar han tre

sockerskålar, sju silfverkorgar, elfva smöraskar, fem etuis med förgyllda teskedar, sex broderade sammetsdynor, nitton skyddsdukar, nio likörkaraffiner med tillhörande glas i alla möjliga fasoner och krumbukter o. s. v.

Det är att förmoda, att han i djupaste hemlighet suckar: »Ack, om här funnes en hederlig kopparkastrull eller annat sådant, som man nödvändigtvis måste köpa, eller en soffdyna, som inte vore alltför elegant att luta sitt hufvud till! Men hvad skall man taga sig till med detta magasin för lyxartiklar?»

»Är det inte för-tjusande vackert, allt detta?» frågar den unga bruden för tjugonde gången sin blifvande make.

»Jo, mycket vackert.»

»Men du ser ej rätt nöjd ut, Ernst. Hvad tänker du på?»

»Jag grubblar på, hvar jag skall göra af allt det här. Vindskontoret till våningen är bra litet.»

»Vindskontoret? Är du från förståndet, Ernst?»

»Ja, jag vet inte, hur det är. Någon måtte vara litet tokig, men om det är jag eller de andra — det har jag inte klart för mig.»

»Ah, du skämtar! Men nu få vi allt lof att ha en annan förmaksmöbel, du, ty den tarfliga soffan, vi ha köpt, passar inte tillsammans med allt detta vackra — det var för väl, att vi inte ännu valt ut några möbler till ditt rum, Ernst. Nu kan du taga förmaksmöblen, och så köpa vi andra —»

Nå, så skulle det naturligtvis bli — hvem kan neka sin blifvande brud någonting, helst på första lysningsdagen?

»Men,» sade Ernst; »hvad skola vi göra med allt det andra? Skålar och korgar och bricker — —»

»Åh, det blir för-tju-san-de på en buffet med spegeluppsats! Det skall jag nog ordna, så att det blir bra.»

En »buffet!» En sådan hade stackars Ernst aldrig tänkt på, men nu fick man ju lof att skaffa den, ty hvar skulle man eljes göra af silfret?

Snart var den »rysligt söta» våningen i ordning med alla de förtjusande presenterna och mycket därtill, som blifvit nödvändigt just för presenternas skull, och de unga tu voro mycket lyckliga.

Det kan ej gärna betviflas, att den unga frun fann sig utomordentligt väl i sin nya omgifning, smydd med all den lyx omtänksamma vänner forskaffat henne. Något annorlunda ställde sig saken för den unga maken. Han hade nämligen tänkt sig den på annat sätt. Hans inkomster voro ej stora, men han hade ansett dem tillräckliga. Hans beräkningar voro dock fotade på ett lefnadssätt, som började i en annan skala än denna. Han hade tänkt sig, att man skulle begynna smått och enkelt, och att det sedan skulle stiga uppåt, så småningom, alltefter som inkomsterna stego, och hans fästmö hade varit ense med honom därom, och allt skulle bli så bra. Men nu — nu fick man ju lof att börja, där han trodde, att man skulle slutat — — —

* * *

Några år senare gingo alla de rysligt söta och förtjusande presenterna jämte deras tillhörande infattning under klubban på konkursauktion. Det hela väckte stort upp-

seende, och många sade rent ut, att det var de dyrbara och onödiga lysningspresenterna, som från början förledt det unga paret att lefva öfver sina tillgångar. Och så började den ene efter den andra att göra samma fråga: *Hvarför* skola nu också *alla* brudens och brudgummens vänner gifva lysningspresenten? Om i en familj ungås hundra personer, skola då dessa alla anse sig förbundna att köpa sammanlagdt hundra sockerskålar, silfverbricker och fruktskålar med mera dylikt och skänka dottern i besagda familj, därför att hon ämnar gifva sig? Och hvarför skall man gifva de mindre bemedlade en hop grannlåter, som de ej behöfva, och som stundom förleder dem till öfverdåd, eller gifva de rika grannlåter, som de mycket bättre kunna köpa sig själfva, om de vilja hafva det så?

Det är ej fråga om, att ju icke det mesta — ja, allt — gifves af godt hjärta, men lika litet kan förnekas, att svårigheten att uppspara något nytt och förut ej skådadt i lyxväg vållar ett så allvarsamt hufvudbry eller en så oväntad kostnad, att mången önskar denna sed med lysningspresenten — som för öfrigt nästan vuxit till en pålaga — ända bort till öknerna Sahara eller något ännu aflägsnare och kanske ännu hetare ställe.

Och vore det icke nog, om nu, såsom fördom, endast närmaste fränder uppvaktade de unga med gåfvor och då försökte leta upp något, som dessa verkligen behöfde, eller som åtminstone icke framkallade ytterligare öfverflöd?

Ja, så räsönerade man ganska länge, skref därom i böcker och tidningar, och se — det hjälpte! Hufvudstadens tongifvande kretsar fattade det förnuftiga beslut att vid kommande »lysningar» icke öfverösa kontrahenterna med sammet och siden och silfver, utan hoppas, att det unga paret ändå torde vara öfvertygadt om sina väners tillgifvenhet, utan de synliga bevisen därpå i soffdynor och salongslampor. Där emot skulle man icke draga sig för att besöka de unga i deras enkla hem, utan trifvas där och visa, att kaffe kunde drickas där och smaka väl, äfven utan silfverservis och förgyllda skedar, och om där verkligen saknades något för trefnaden oundgängligt, hellre då begagna sig af en gammal väns rättighet att fylla en lucka i omgifningens behag.

Och hvad som är på modet i hufvudstaden blir ju alltid förr eller senare lag i landsorten, och så dröjde det inte många år, innan öfver hela landet var samma sed — att endast närmaste släkt och vänner kommo med påtagliga intyg på uppriktigheten af sina välönskningar, medan andra umgängesvänner kunde hafva hopp om att bli hjudna på bröllopet ändå, när dottern i någon »bekant familj» skulle gifva sig.

Och »alla människor» sade, att det var klokt och rätt, ty den enda räddning, som finnes för visst folk, är att så mycket som möjligt återgå till enkelhet — och första steget därtill är att *de unga börja* med enkelhet, och — — —

Och så vaknade jag!

Ja, ärade läsare, jag hade minsann drömt alltsammans, och efteråt förvånade det mig alls inte, att det hela var en dröm, eftersom slutet var så förnuftigt, ty för det mesta går det så till, att man räsönerar klokast i — drömmen. Men det händer ju ändå ibland, att en dröm »slår in», och

var det nu verkligen något godt och förnuftigt i denna, så skola vi hoppas, att lyckan är med oss, och att den också »slår in». Hvarom icke så går nog äfven denna gång drömmen som strömmen, som ordspråket säger.

Mathilda Langlet.

En vildfågel i bur.

Skolinteriör från Frankrike.

Af Siri Dahlerus.

Det var nu aldeles bestämdt. Marie skulle in till Paris i *la pension Mirandel* vid boulevard *St Germain*. Hon var nu tolf år, och de fromma systrarna i Rosny, hos hvilka hon hittills gått i skola, kunde inte längre hålla styr på en sådan liten vildfågel.

Marie visste inte riktigt, om hon var glad eller ledsen däråt. Hon kände sig litet underlig till mods, då hon gick där och tittade på sin utstyrel, lakan, duktyg, handdukar, allt med hennes namn, som modern haft så mycket besvär med. Ibland var hon nästan stolt öfver att så där i hast ha blifvit en viktig person, men om då »Coquette», den hvita angorakatten, kom och hoppade upp på hennes axel, eller Bibi, den gamla hederliga Bibi, kom och lade sin mjuka nos i hennes hand, då svälde det inom henne.

»Mamma, tror du inte, att Coquette kunde få följa med?»

»Nej, vet du, det kan inte gå för sig. Och dessutom får du ju komma hem nästa söndag och halsa på både Bibi och Coquette.»

Marie såg ut, som om hon fann det förfärligt långt till nästa söndag. Hon tog Coquette i famnen, lade hennes båda tassar på sina axlar och såg henne in i ögonen.

»Hör du, Coquette, du får inte glömma mig tills om söndag, och så skall du vara snäll mot Bibi, medan jag är borta.»

Coquette klippte helt allvarligt med ögonlocken.

»Du får inte klösa honom, inte det minsta, hör du det!»

Coquette såg generad åt sidan. Slutligen tyckte hon dock lofva bot och bättring, och då tog Marie henne i famn och dansade rundt med henne, tills alla de långa hvita håren stodo ut som borst. Men midt i dansen stannade hon, gick och satte sig i en vrå och tyckte, att det ändå var förfärligt att lemna dem alla.

Slutligen kom airesan. Pierre höll med omnibussen utanför porten. Pappa Jérôme stod och såg till, att allt blef behörigen uppstufvad, gamla Babette samt de öfriga tjänarne stodo bredvid, och vid fönstret i hvardagsrummet satt Coquette på sin prydligt hoplagda svans och stirrade på tillrustningarna. Marie visste inte riktigt, om det var hon själf eller en främmande liten flicka i ny, grå klädning, som Pierre hissade upp bredvid modern. Ännu en sista kyss af pappa, så smällde Pierre med piskan, och det bar af. Som i en dröm såg Marie fadern vifta med handen, och Babette vände sig bort med förklädet för ögonen.

Under hela vägen var Marie tyst och stilla. Modern, som hade väntat sig tårar och bedröfvelse, satt och gladdde sig i tysthet öfver, att hennes lilla flicka var så förständig, och att allt gick så bra. Efter en timme var man framme vid boulevard *St Germain*. Utåt gatan syntes endast en lång stenmur med en hög, tung port, och där bakom kunde man skimta ett gammalt, mörkt hus. Den stackars lilla Marie! Hon kände något stocka sig i bröstet, och då modern ringde, grep hon hårdt efter hennes hand, utan att kunna säga ett ord.

Det var den 1 oktober och den första inställeldagen. Hela huset vimlade af små flickor, som blyga och förvirrade tittade under lugg på hvarandra, utan att veta, hvar de skulle göra af sig. Underlärafrinnor och föreständerskor sprungo upp och ned i trapporna, från linnekammaren till skolrummen och tillbaka igen. I hvarje ögonblick inställde sig nya elever med sina mödrar och infördes till direktisen i mottagningsrummet. Därefter fördes de upp till sofrummen för att få sin sängplats anvisad.

Marie betraktade allt med stora, runda ögon, utan att släppa moderns hand. Hon kunde ej göra rik-

tigt klart för sig, hvad allt detta egentligen betydde. Men sedan hon fått den sista omfamningen och förmaningen af modern och på afstånd hört omnibusen rulla bort nedåt gatan, — då greps hon af en brännande känsla af öfvergifvenhet. Hon skulle ha kastat sig ned och gråtit, om det ej funnits så många främmande ögon. De andra flickorna gjorde några försök att närma sig »den lilla grå», men hon drog sig stelt undan. Hon kände sig som i ett fängelse, hon hade ju varit vid en sådan obunden frihet! Och här kunde hon inte ens röra sig! Och ingen fanns det, som brydde sig det minsta om henne. Om hon åtminstone haft gamla Babette och kunnat få kasta sig om halsen på henne!

Slutligen blef det hennes tur att infinna sig i linnekammaren. Det var ett stort rum med hyllor, indelade i fack rundt omkring, och hvarje fack hade sitt nummer. Förestånderskan packade upp alla hennes saker, skref upp dem och ordnade dem i ett fack. Sedan tillade hon den lilla att taga af sig klädningen. Marie stirrade på henne med öppen mun. Hon smällog, då hon såg det lilla förvirrade ansiktet.

»Åh! Det är inte så farligt. Du skall få en annan i stället.»

Och till Mariens fasa tog hon hennes lilla vackra, nya, grå klädning och satte i stället på henne en otäck svart kjol med stora rynkor rundt kring lifvet och en vid blus, som var aldeles för stor och föll ned långt öfver axlarna. Marie stod stel, utan att säga ett ord, men hela hennes lilla varelse var i uppror.

»Jag vill inte ha den här klädningen,» hvskade hon slutligen.

»Alla små flickor, som komma hit, skola ha sådana klädningar, så det får du lof till, min lilla vän! Här har du ditt nummer, spring nu och lek, så blir du snart glad igen.»

Med hopsnördt hjärta gick Marie steg för steg ned för trappan. Var detta verkligen hon själf — var allt detta sannt, eller var det kanske bara en elak dröm? Men det var nog sannt! Hvert Marie blickade, såg hon små tjocka, klumpiga flickor i svarta, fula klädningar.

»Svarta torndyflar», tänkte hon och kunde ej låta bli att skratta för sig själf. Men så fick hon åter syn på sin egen klädning, och det började åter koka och brusa inom henne. Nu hade hon ej längre lust att gråta. Det fanns tillräckligt många, som gråto hejdlöst rundt omkring henne.

Hon stod och stirrade ut genom fönstret, då det ringde till middag. Klockan var sex. Nu var nog mamma hemma igen, och om en half timme skulle de också äta middag där hemma. Hvad Coquette skulle gå och stryka kring stolarne för att söka henne. Coquette skulle minsann inte känna igen henne i denna dräkt.

Marie kunde ej svälja en tugga, och så var det nästan med alla, där de sutto uppradade kring de långa vaxduksbetäckta borden. Hur många små hjärtan som klappade af sorg och grämlösa! Hur förfärligt bittert att bli instängd här och bära den afskyvärda uniformen på sig! Efter några dagar kanske skulle de bli små stilla, lydiga slafvar, sätta och resa sig på kommando som marionetter — men innan dess...

Om några timmar lågo emellertid de flesta af dessa upprörda sinnen försänkta i djup sömn. I hvarje sofrum stodo tolf små krithvita sängar med hvar sin stol bredvid samt på ena kortväggen en större säng för den öfvervakande lärarinnan. Midt i rummet brann en natllampa. Genom hela filen af sofrum stodo dörrarne uppslagna, så att ett oroligt hufvud, som tittade upp från sin bädd i det innersta rummet, kunde se ut öfver långa rader af hvita bäddar och brinnande ljus. Det var Marie. Hvad det var tyst och stilla, men ändå så hemskt! Där komma obstämada, sväfvande ljud från alla håll och fyllde hela rummet. Lärarinnan bredvid henne snarkade lätt, och flere af flickorna snyftade ännu i sömnen. Det andades öfver allt, och Marie tyckte, att allt började lefva och röra sig omkring henne.

Hon borrade ned hufvudet i kudden för att icke höra något, men då var det, som om hon skulle kvävas. Hon måste ha luft!

Hon sträckte först försiktigt på hufvudet och smög sedan stilla och ljudlöst upp till fönstret. Om hon bara ett ögonblick kunde få andas litet frisk luft, så skulle det kanske sedan bli bra igen. Men tänk, om någon vaknade.

Försiktigt vred hon upp fönstret och grep efter haken för att skjuta upp ytterluckorna. Hvad var detta? Ett hänglås! Tankarne stodo stilla. Hvad ville det säga?! Utan att längre fråga efter, om hon skulle väcka någon, störtade hon till de andra fönstren. — Hänglås öfver allt! Innestängda! Fångar!

Då bröt Mariens så mödosamt bekämpade ängest lös. Detta skulle hon aldrig kunna uthärda — aldrig, aldrig! Modern visste inte detta, då kunde

hon ej ha varit så grym att spärra in henne här. Hon kröp ihop i sin säng, drog täcket öfver hufvudet och grät obehjadt, grät i timmar, ända tills hon snyftade sig i sömn.

Klockan sex följande morgon väcktes Marie af en gäll ringning. Hon kastade först en häpen blick omkring sig, bet så ihop läpparne och steg beslutsamt upp. Man var förbjuden att prata, och Marie talade ej heller ett enda ord. De andra började redan att leka och gråla med hvarandra — man trängdes och knuffades och begynnade finna sig i sitt öde. Marie tyckte, att hon nästan föraktade dem.

»Hvad hon är konstig,» sade flickorna.
»Hvad hon är tyst och stilla,» tänkte lärarinnorna. »Hvad menade modern med att hon var en sådan yrhätta? Hon blir ju en präktig elev.»

I tre timmar måste Marie sitta stilla på sin plats. Därefter en timmes hvila och så åter tre timmars lektion. De andra nykomlingarne voro bullersamma och oroliga, men Marie var orörlig. Ingen anade, hur det lilla hjärtat klappade.

Hur oändligt långa voro de ej, dessa timmar; hon hade förut aldrig kunnat förmås att sitta stilla mer än på sin höjd en half timme. De små benen värkte, hon darrade och frös, det hamrade i tinningarne, men hon märkte det ej. Hon beherrskades af en enda tanke — att bli fri — och hon stirrade feberaktigt framför sig, där hon satt, medan denna allt annat skymmande idé växte och växte... Men ingen gaf akt på henne.

Sent på aftonen samma dag bultade det hårdt och häftigt på porten till det lilla huset i Rosny. Det var Marie — med sönderrifna händer, skrämor i ansiktet, trasig klädning och fladdrande hår. Modern öppnade.

»Marie! Gode Gud! Hvad har hänt?»
Marie kastade sig snyftande om moderns hals.

»Jag kunde inte, mamma, jag kunde inte!»
»Men hur i all världen har du kommit hit, barn?»

»Jag hoppade öfver muren, mamma!»
»Beware oss väl, barn!»

»Och så föll jag i en stenhög! Och så sprang jag.»
»Sprang!»

»Ja! Hela vägen.»
»Har du sprungit hela vägen?»

»Ja!»
Marie snyftade konvulsiviskt.

»Skicka mig aldrig till mera! Mamma, jag kan inte, jag kan inte!»

Och på allt hvad modern svarar för att trösta och lugna henne, upprepar hon blott:

»Jag kan inte, jag kan inte!»

Iduns julklappsbar.

(Forts.)

LIII. **Frimärkstallrik.** En vacker julklapp kan man åstadkomma af begagnade frimärken. Man skaffar sig en flat porlinsstallrik af den storlek man önskar och fastsätter medels gummi, frimärken öfver hela tallriken så att den blir helt och hållet betäckt. Man måste alltid börja att sätta fast frimärkena från midten af tallriken. Innan de fastsätts måste frimärkena naturligtvis vara väl aftagna från papperet hvarpå de sitta och det kan man lätt få bort om man lägger dem en stund i vatten. De små uddar, hvilka alltid finnas på frimärken måste klippas bort, äfven bör man ej sätta dem för mycket på hvarandra, utan klippa bort så mycket af frimärket, som man ser är behöfligt för att det ej skall allt för mycket skylas öfver de omkringsittande. Ju flera frimärken i olika färger man kan få, dess bättre och vackrare blir det. När nu tallriken är fullsatt, stryker man öfver det hela med hvit fernissa två à tre gånger, dock måste fernissningen torka väl mellan hvarje gång. Såsom väggprydnad gör frimärkstallriken utmärkt god effekt.
Lisa.

LIV. **Sypåse.** Utaf en bra nog stor fyrkantig sidenhalsduk kan man göra den allra trefligaste och näpnaste sypåse. Ungefär 10 cm från kanten af sidenduken syr man fast små öglor af silke, en i hvert hörn och en på hvarje sida midt emellan hörnen, 10 à 12 cm från kanten. För att nu kunna draga ihop hela sidenduken så att den bildar en påse, träder man två silkessnoddar igenom dessa öglor; snodderna skola vara i ändarne försedda med små bollar och vara så långa, att man, då sypåsen är ihopdragen, kan hänga den öfver armen; den bör äfven fodras inuti.
Lisa.

LV. **Arbetspåse.** Af plysch eller siden sys en påse, 25 cm lång och 18 cm bred som fodras med tunn siden eller ljus twills. På en ruta af stramalj, så stor mellan motstående hörn som påsens bredd, sys ett trefligt mönster i silke eller kulört glansgarn och fästes i bottnen utanpå påsen, en silkessnodd sys rundt omkring broderiet och i alla fyra hörnen sättas små bolltofsar. Påsen drages samman med en silkessnodd.
Anna Thea.

LVI. **Tvättband.** Hårtill tages hvit bomullsstramalj i tvänne 8 cm breda remsor, hvilka förses med smal bärd af bomullsgarn och en virkad uddspets i kanten. Fodras med något kulört. Remsorna läggas på midten i kors öfver hvarandra och hopsys. De fyra hörnen förses med knytband. Användas att knyta om servietter och handdukhögar i linneskåpet.
H—na.

LVII. **Kragpåse.** Af ljusgrå vaxduk tillklippes 2 ovalformiga bitar, spetsiga i båda ändar samt 2 mellanstycken, hvilka ej böra gå så högt som de ovalformiga, smalare än dessa, samt tvärt afskurna upptill. En af de ovalformiga bitarne förses med applikation af en rund bit röd flanel, på hvilken med gult silke är fastlanguetterad en figur t. ex. snäcka, stjärna, dubbelböjd krok, monogram eller dylikt, af hvitt kläde eller flanel. Den röda lappen fastlanguetteras med svart silke på vaxduken och ett uddmönster af svarta snodder sys däromkring. De fyra bitarne sys tillsammans och kantas öfver sömmer och upptill med röda ylleband; sådana sättas äfven att hänga uti, med tofsar på båda ändar samt en stor tofs nedtill.
Hanna.

LVIII. **Ett sätt att förfärdiga en pall utan trästomme.** Man klipper ett par rundelar eller fyrkanter af önskad storlek (af buldan), samt en remsa rundtom af 10 till 12 cm höjd, som utgör gavel. Denna stomme stoppas nu mycket hårdt, med krollspint eller spån, sedan jämnas den och madrasseras i kanterna som en madrass, hvarpå man drar igenom den med några stygn här och där och knyter till stygnen hårdt och stadigt. Groparne, som härigenom bildas, fyllas med tagel eller bomull, litet kullrigt på uppsidan. Broderiet sys öfver och fästes med en remsa af mörkt tyg, hvilket klädes omkring gaveln. Fransens längd måste precis motsvara pallens höjd, för att kunna skylas gaveln. Under botten sys guttaperkatyg, på det pallan lätt må kunna skjutas på golvet. Stoppas den hårdt och jämt, så blir den en ganska treflig present till julen.
Maria.

LIX. **Knif-necessair,** lämplig till present åt husmödrar. Ett stycke tyg, helst grått linne, 60 cm långt och 30 cm bredt, hörnen å ena kortsidan afsneddade. Rundt omkring ritas en bärd (särdeles vacker om det blir en drakslinga), som sys med silke, antingen i stjälkstygn eller med snoddsöm. Monogram sys midt emellan de afsneddade hörnen. Inredes med röd flanel. En remsa fastsys i midten på 12 ställen med så stort mellanrum, att en bordsknif kan trädas in. Tvänne remsor, 10 cm breda, fastsys vid hvardera långsidan, som sedan vikes öfver knifvarne. Necessairen kantas med röda ylle- eller sidenband, och på midten af den afsneddade kortsidan fastsys tvänne band, 60 cm långa, hvarmed necessairen omknytes, då den är hoprullad.
Alva.

LX. **Puff,** passande för både gifta och ogifta damer. En mindre packlåda förändras till passande storlek och form, 90 à 100 cm lång, 50 à 60 cm bred och 45 à 55 cm hög. En gammal reskoffert kan äfven användas. Locket stoppas med spån eller krollspint med ett tunnt lager tagel ofvanpå såsom en dyna, och i hvardera hörnet inskrufvas i bottnen små metall- eller porlinsstrissor som köpas i järnboden. Vill man ha den elegant, broderas 3 à 4 längder på yllejava med snår- eller gobelinsöm i modernt mönster, hvilka få gå rätt öfver från den ena nederkanten till den andra; plysch eller möbelschagg emellan ränderna. Detta kan man själf spika fast med tolknubb, som spikas i själfva bottnen. Vill man ha kordong i nedre kanten, kan man, men det är icke nödvändigt. Till enklare puff tages juteväf med påsydda remsor, 10 cm breda, af cretonne i vackert mönster, 15 cm mellan hvarje, mellanrummen utfyllas af ett enkelt broderi i hamburgergarn i en eller flere

färger. Fodras inuti med skär eller gul tvills eller randigt papper. *Alca.*

LXI. Knappnålshällare. Denna förfärdigas af en grankotte, som man någon tid låtit ligga i vatten, på det att fjällen regelbundet må öppna sig. Sedan kotten torkat, lindas den på snedden mellan fjällen med gröna silkesnören. Ett 1 cm bredt och 20 cm långt grönt sidenband fästes vid kottens båda ändar, så att det bildar ett hänge. Två små gröna yllebollar på 2 å 3 cm långa snören anbringas i hvarje ända, och öfver dessa fästas små bandrosetter. Nålar isätts en mellan hvarje fjäll.

Jentis.

Iduns panoptikon.

Om några dagar äro vi åter midt uppe i julens välsignade tid, då den under arbetsoket släpande får sig några dagars välbehöflig hvila, då själfve egoisten känner sig en smula gifmild och mjuk om hjärtat, då allt hyggligt och hederligt folk hjälptes åt att dra i välbefinnandets elastiska täcke, så att äfven den mest vanlottade och förskjutne för ögonblicket skall få sig en värmande flik med.

Det är så många seder och bruk, som vuxit tillsammans med firandet af denna högtid, som blifvit oss kära och outhärliga till den grad, att om vi nödgades undvara någon enda af dessa julens attribut, skulle vårt nöje till viss grad vara skämdt. Det är rent af förvånande att iakttaga, huru folk, som eljes äro de första att vara med om allt nytt, kunna envist hålla på, att det skall finnas både skinka, lutfisk och gröt på julbordet, att alla julklappspaketen skola förses med rimmade deviser, och absolut motsätta sig, att sparfvarna skola trakteras med korn ur ett tråg. Nej, en stor, yfvig kärfve skall det vara, på en hög, hög stång. *Annars är det ju inte jul.*

Det är särskildt en sak, som jag kommit att tänka på, hvilken nu torde få anses höra till julens nödiga rekvisita, lika svårumbärlig som ljusen, klapparna, skinkan, gröten eller julgranen. Den sakens anor gå icke så långt tillbaka i tiden, men dess existens som ett af julhögtidens nödvändiga attribut torde ändå vara fullständigt bebyggad.

Jag menar julberättelsen i tidningen.

Fråga tidningsredaktörerna, om de känna något till den slags specialitet af litterär produktion, som kallas julberättelser eller julkisser. Jag skulle tro, att de göra det. Knappt har december hunnit bryta in, så kommer det ena tjocka brevet efter det andra med obekant handstil utanpå. Ibland innehålla de ett »tryckt manuskript» — det är storfabrikanterna inom julkisstillverkningen — ibland hektograferade — det är småhandverkarne — och slutligen blott handskrifna med mer eller mindre drifven piktur, ibland korrekt stafvade, ibland i en ortografi, som icke ens vår i afseende å rättskrifning eljes tämligen liberala Svenska akademi skulle vilja acceptera. Den sistnämnda gruppen är produkten af ämnessvennernas eller de manliga och kvinnliga dilettanternas sträfvan till julberättelsediktingens konst, är således närmast att betrakta som husslöjd och har likt andra handarbeten tillkommit antingen blott och bart för nöjes skull eller för att förtjäna en extra slant till julen.

Redaktören är en strängt sysselsatt man, och han får absolut icke i den viktiga december månad låta distrahera sig af någon i otid framkommen julstämning. Därför brummar han bara en smula i skägget och slänger alla de ankomna manuskripten jämte tillhörande cirkulär eller privata skrivelser ned i en låda på det rymliga skrifbordet. Men när det lider så långt, att man utan svårighet kan räkna dagarne till jul, då tänder han en kväll, sedan dagens nummer är färdigt, sin cigarr, sveper sin nattrock omkring sig, drar ut lådan med de många julberättelserna, ställer den med en halft undertryckt suck bredvid sig på bordet och börjar att läsa.

Nu finns det absolut ingen enda litteraturgren, ej ens kärleksromanerna och komedierna, där samma ämnen och motiv med så orubblig säkerhet gå igen, som just inom julberättelsernas genre. Och hur listigt rubrikerna än äro valda, kunna de

ej för mer än ett par ögonblick dupera den erfarne redaktören. Han läser några rader, och så lägger han manuskriptet på en viss bestämd hög. I högen nr 1 ligga alla berättelser, som handla om *Den fattiga flickan, som sålde julklappar*, i nr 2 lägger han alla om *Den från Amerika återkomne sonen*, i nr 3 alla om *Gossen, som bjöd ut den fullriggade leksakskonerten*, o. s. v. Snart är hela den djupa lådans innehåll sorteradt, och det återstår blott ett par tre manuskript, som icke passa in i någondera högen, men de sakna rubrik, börja med liten bokstaf och förete en ortografi och interpunktion, som icke skulle gillas af de aderton och ännu mindre af den kinkige redaktören. Dessa gå genast i papperskorgen, som öppnar sitt glupska, mörka gap i jämnhöjd med redaktörens venstra knä.

Hvad säger Ni om, min nådiga, ifall vi skulle be redaktören att få glutta litet öfver axeln, medan han gör sitt urval. Vi kunna då på samma gång få en liten nått husbehöfssamling af »recept för tillagande af julberättelser», så att Kitty, som går i flickskolans 6:te klass och redan skrifer sina krior så snällt, till nästa jul med ledning af dem kan öfverraska familjen med en liten hemmagjord julberättelse.

Nåja, det var ju ingen så tokig idé. Till saken då!

Recept n:r 1.

Den fattiga flickan, som sålde leksaker.

Det blåser, och snöstormen hviner genom gatorna. Hon har vankat omkring hela dagen med några omöjliga fyrbenta träställningar, omvirade af bomull och guldpapper, som skola föreställa julbockar. Dem har hennes fattiga mamma gjort. Hon har sålt ett par eller tre för några eländiga ören, men hon vill inte, vågar inte gå hem, innan hon sålt dem alla.

(Här kommer nu en episod, som skildrar de granna butikerna, den böljande mängden af välklädda julklappsköpare, muntra helsingar, klingande skratt, bjällerklang, ljus och lycka och allt sådant där, som utgör en bjärt och verkningsfull motsats till den stackars flickan och hennes försvifade belägenhet.)

Slutligen dignar hon dödstrött och stelfrusen ned på en trappa och utbrister i stilla kvidande gråt. Just då kommer han, den ädle, människovänlige herrn med sin bäfverpels och sina milda ögon. Han språkar en stund vid den lilla, ropar an en ledig åkaredroska, sätter henne bredvid sig och ber kusen köra till nr 49 Vollmar Yxkullsgatan. Under vägen tar han reda på, hur många syskon hon har, stannar vid en butik och köper lika många par strumpor, skor, byxor och yllekjolar, som syskonen äro till antal, stannar vid en annan butik och köper matvaror, specierier och ljus, skyndar på kusen med löfte om rikliga drickspengar och är i ett nu framme vid det fattiga hemmet på Vollmar Yxkullsgatan. Där aflastas alla presenterna inför den fattiga modern och de utsvultna små, som gråta af tacksamhet och glädje. Den ädle gamle herrn ler också med en tår i ena ögonvrån, sveper bäfverpelsen omkring sig och far hem till sitt. Hans julgröt har kallnat, och hans gamla hushållerska smågrålar, men han äter ändå sin gröt och tycker, att den ligger mjuk och varm »som bomull kring hjärtat».

Recept n:r 2.

Gossen med skonerten.

En gosse, som skildras ungefär lika som flickan i nr 1 med undantag af hans olika kön, att han är ett par år äldre, en smula bättre klädd och ser litet hurtigare ut samt att han i stället för julbockar bjuder ut en fullriggad skonert, som han själf gjort. Handeln går lika dåligt.

Staffaget med butikerna, den böljande mängden etc. göres lika med föregående recept.

Gossen sjunker ej ned på en trappa, utan ställer sig vid fönstret till en matvaruhandel och suckar djupt, mycket djupt, ty han är hungrig, stackars barn, och just då observeras han af den ädle, gamle, välvillige herrn med bäfverpelsen och de milda ögonen.

Samtal, uppköp, färd i droska till gossens mor, som sitter och syr i en vindskupa midt inne i staden. Hon berättar efter någon tvekan, att hon är enka efter en sjökaptan, som förliste på sin första resa, att hennes gosse är så snäll, att han så gärna vill ut till sjös han med, men att hon för ingen del vågar anförtro honom åt det grymma hafvet. För öfrigt har hon så svårt att hemma föda sig och honom på sin sömnad.

Den ädle gamle herrn erinrar sig, att han kort innan det där fartyget förliste, var delegare i re-

derfirman, som egde fartyget, han minns den snälle gossens far, som var en duktig sjöman, och med sina förbindelser kan han utan svårighet skaffa den fattiga enkan en pension på 400 kronor. Så tar han upp några sedlar, som han lemnar, och aflägsnar sig, följd af vindkupefolkets tacksamhets-tårar och välsignelser.

Ovfanstående recept kan med fördel förändras därhän, att den ädle herrn icke har bäfverpels och milda ögon, utan vanlig vinteröfverrock, ögon, som vid första påseende synas bistra och ett skäggigt, väderbitet ansikte. I så fall är han en sjökaptan med förmögenhet, som har känt gossens far och ännu mer hans mor, innan de blefvo gifta. Han åtar sig att dra försorg om gossen, och det antydes på ett delikat, men tillika tydligt sätt, att han fyller sitt löfte genom att gifta sig med modern-enkan.

För att den senare tillredningen skall blifva riktigt pikant, bör man tillsätta ett halft dussin sjötermer, som kunna tagas från fru Carlén.

Recept n:r 3.

Den från Amerika hemvändande sonen.

I en gammal förfallen torpstuga sitter torparen och ser på, hur hans gumma kokar julgröten vid några riskvistar och rykande stubbar. Gubben är trött, ty han kommer från staden, där han sålt ett halft dussin små julgranar med fot, som han själf slöjdat. Handeln har gått klen, som den alltid gör för de fattiga i julberättelserna. Litet julkost finns det i alla fall i stugan, och det är ingen nöd för ögonblicket, men gubben undrar, hur det skall gå, om vintern blir så sträng, att han inte står ut med skogsarbetet. Gumman suckar och tänker på sin son Erik, som de inte hört ordet af på femton långa år. Han är väl för länge se'n död och begravnen.

Då höres en grann bjällerklang utanför dörren, och in rusar en stor skäggig herre i sjubbskinns-pels, omfamnar gumman och kallar henne mor, skakar hand med gubben och kallar honom far, slänger af sig respelsen och visar en tjock guldkedja med berlocker dinglande öfver en välmående mage.

Det är Erik, som tjänat förmögenhet i Amerika. Nu ämnar han köpa in herregården och gifta sig med nämndemans Lisa — om hon ännu är ogift — hvilket mor försäkrar, att hon är — och gamlingarna skola bo i ena flygeln.

* * *

Skola vi taga flere recept? Åhnej, det får reda sig för den här gången. Annars ha vi *Sjömannens jul* och historien om den fattige poeten, som just på själfva julafton blef upptäckt af sin förläggare och skördade guld, ära och lager samt om den knarrige, halfgamle ungarlen, som var på väg att bli människohandlare och stängde in sig på julafton, men uppsökte af en vänlig grannfamilj och släpades in till dem och hade treffligt och blef kär i husets 35-åriga dotter, som var ett bleklagd och något nervöst, men i allo förträffligt fruntimmer, och hvilket senare recept alltid gouteras af äldsta dottern i familjen, hvars femte lilla yrhätta nyss lemnat pensionen.

Det som i synnerhet är utmärkande för dessa julberättelser, är deras naivitet och deras äflan att gälla för »sannsagor ur verkligheten», fastän ingen människa ännu hvarken mött den gamle välvillige och ädle herrn i bäfverpelsen eller hört talas om, att Amerika-Erik kom hem, just som mor rörde de sista sleftagen i julgröten.

Och likväl läsas dessa berättelser år från år, läsas med nöje, och för dem finnes intet kritiskt hångrin, endast ett hjärtligt leende, en varm, fuktig blick, eller en dallrande tår i en känslig kvinnas öga.

Hvadan detta?

Jo, det är julens hemlighet; julen, som jagar alla bittra och öfersittaraktiga tankar på flykten, julen, som kallar till lif i oss den naivitet, som glömt sig kvar från barnåren, som manar oss att tro och ej kritiskt reflektera, och som sätter en viss egendomlig och rörande stämning i hvarje än så otymplig liten saga, blott den har till motto: *frid på jorden, människorna en god vilja!*

Scävola,

Sen till, att *Idun med Modetidning* finnes hos alla edra bekanta!

Månadsrevy.

November månad har gifvit oss kännbara påminnelser, att vi lefva i hyperboreernas landsändar. Solen var tagen ifrån oss och ville ej komma åter. Och dimma och mörker betäckte allt landet, såsom stode den stora fimbultvintern för dörren. Men dimman hade andra gäster i sitt följte ock, — gamla bekanta för hvar och en, om ock ej mycket kärare för det. Alla gamla sjukdomsfrön tycktes ha fått nytt lif, äfven de som slumrat i många år. Så kom det till sist ett litet stycke af en ärlig nordisk vinter med nytt lefnadsmod och jullik bjällerklang; men nu synes den redan åter på väg att gå bort igen. Skola vi så få den hyperboreiska dimman åter? — Men Nifelhems valde skall väl ej vara för evigt. Det blir väl vår ännu en gång igen.

Det gick ej för sig att få något resultat af valtrasset i Göteborg och Malmö den här gången. Valen äro fastställda i högsta domstolen båda två, och i then natten fick lagvrängeriet intet. Men hr Liss Olof Larsson får hålla sitt högtidliga intåg i den kraschanerade första kammaren, sedan Vexjö landsting försonat hvad valmännen i Leksand förbrutit.

Och potatistullen står fast. Missväxt å potatisen i följd af mycken väta dref varans pris upp till det orimliga, och den blef ej billigare genom tullen, som skulle skydda den inhemska produktionen. Så bad man kungl. maj:t att taga bort tullen, men det tyckte kungl. maj:t var öfverflödigt. Och nu tvistas det om, huruvida kungl. maj:t ens har någon rätt att sätta ned eller taga tullar, utan att ha inhemtat riksdagens samtycke. Den ene säger ja, den andre nej, men under det de lärde tvista, är potatisen lika dyr.

Försvarsrörelsen fortgår och vinner fart. Tre fjärdedelar militärer och civile ämbetsmän med deras fruar, en fjärdedel öfrige medborgare — se där hvad den obehagliga statistiken upplyser om försvarsföreningens sammansättning. I Upsala har den studerande ungdomen begärt föreläsningar i militära ämnen, hvilken önskan h. m. t. konungen skyndat att gå till mötes. Studenterna, som väntade sig föreläsningar i krigskonst, fingo dock i stället höra föreläsning om 1813 års krig och »den fräjdade stamfaderns» bedrifter, hvilket ju bör lända till konungahusets befastande.

Under det vi hålla oss redo mot möjliga fiender i öster, där vår finske broder vrider sig under kosackens järnskodda häla, har en af våra norska bröder icke visat sig »synnerligen» broderlig af sig. Men som alla öfverdrifter, har den begäfvade författarens tokerier blott åstadkommit motsatsen af hvad han velat och för mången norrman ställt det futtiga käbblet mellan broderfolken i dess rätta ljus. Än mer, det har från en framstående norsk historiker, som i dagarne gästade Sverige, framkallat den upplysningen, att Tordenskiöld så litet var svenskhatare, att han tyvartom önskat under svensk flagga få kämpa mot ryssarne. Det hade väl hr Kielland aldrig drömt om.

* * *

Från Amerikas Förenta Stater kommer helt plötsligt underrättelse om en fredlig omhvälfning. Valen till kongressens andra kammare ha förflyttat makens tyngdpunkt från det republikanska till det demokratiska partiet. Republikaner och demokrater — det låter icke, som om skillnaden vore stor. Men faktiskt ställer den sig så, att republikanerna strängt hålla på Unionens öfverhöghet öfver de särskilda staterna, under det demokraterna lägga större vikt på staternas självstyrelse gentemot Unionen. Därför höllo ock demokraterna med de förra slafstaterna, emedan de ansågo, att hvarje stat ensam hade rätt att utan Unionens inblandning förfoga öfver slafveriets vara eller icke vara. Men därtill kommer att de långt mindre ifrå för tullskydd än republikanerna, som genom sina öfverdrifter i den Mac-Kinleyska tullbilen framkallat det kraftiga bakslaget vid valen. Än så länge medför detta dock ringa resultat, då emot en jämförelsevis mera frihandelsvänlig andra kammare står en tullvänlig senat och regering — alldeles som hos oss.

Det har varit oroligt bland börsernas guldjättar. Revolutioner äro dyrbara nöjen och oroligheterna i Argentina, där det annars varit lugnt i hela femton år, ha vållat oreda i de argentinska statspapperen och varit nära att bringa ett af Europas största bankirhus, Baring Brothers, på fall. Till all lycka kom verksam hjälp i rätten tid, annars vet ingen, hvad ända det tagit med många tusen människors små besparingar.

Åter, går den gamla sagan om Simson och Delila igen. Åter igen har en kvinna bragt en stor kämpe

på fall. Charles Stuart Parnell, den okrönte konungen af Irland, hvars minsta vink det gröna Erin lydt i snart femton år, har som en vanlig simpel hjälte i en realistisk roman gått och trasslat in sig i en kärleksaffär med sin nästas hustru. Den äkte mannen var länge nog beskedlig att tåga med saken, men till sist bar det till rättegång, och det stod ej bättre till, än att den store partihöfdingen blef fast, trots alla försäkringar om sin oskuld. Hade det nu varit i det moderna Frankrike, skulle en sådan där liten historia endast gjort honom så mycket mera intressant. Men den gamle tvärviggen John Bull har nu en gång sitt hufvud för sig, och han står i dylika fall på den ståndpunkten, att han envist håller fast vid någonting så omodernt som budorden, det tionde icke till förglömmades. *The grand old man*, gamle Gladstone själf, lät sin omutliga rättskänsla nu som alltid segra öfver alla små politiska hänsyn och slog med kraftig hand det afgörande slaget. Nu ligger afguden fallen, och osäkert är, om ej det irländska partiet för lång tid ligger krossadt under spillrornas tyngd.

Från politikens eviga äflan kasten en blick öfver till vetenskapens stilla värld. Därifrån har mäskligheten vederfarits en stor glädje. Hela den civiliserade världen jublar nu vid Robert Kochs namn, och i tallösa skaror strömma från alla håll sjuke till Berlin för att hos honom hemta bot för sina lidanden. Det är som om något blifvit lättadt af den bördä vårt släkte fått att bära, och en suck af lättad vidgar millioner bröst. Så får vårt släkte under sin ökenvandring en gång då och då stanna för att andas ut och vederkvicka sig vid en ny stor tankes friska källsprång. Godt att så är, ty det går lättare sedan att med friskt mod vända åter till lifvets dagliga id.

Emil Svensén.

Industrien och kvinnofrågan.

Öfveringenjör S. André höll i tisdags afton i Vetenskapsakademiens hörsal ett föredrag öfver detta ämne och lemnade däri en högst intressant kulturbild.

Tal. uppehöll sig en längre stund med en skildring af det betungande hushållsarbete, som fordom var lagdt på kvinnans axlar. I hvarje hushåll ålåg kvinnan brygd, bak, slakt, spånad, väfning, bränvinsbränning, den senare i stor utsträckning (Kajsa Warg beskriver sålunda icke mindre än 27 sorter af bränvin), såpsjudning, tillverkning af tvålspirituss och tvålpulver, färgning m. m. Man kan få en tydlig föreställning om den mängd af åligganden, som en husmor hade att bestrida, om man ger sig tid att bläddra igenom den ofvannämnda Kajsa Wargs digra handledning för husmödrar. När man besinnar, att kvinnorna på den tiden voro alldeles i saknad af de fulländade hjälpmedel, som nu stå dem till buds, exempelvis järnspisar, isskåp, konserveringsmedel och dylikt, är det förvånansvärdt, huru de kunde på ett tillfredsställande sätt fullgöra sina åligganden. En följd af denna öfveranstängande verksamhet blef masstillverkning af lifsförnödenheter; så t. ex. måste man baka så mycket, att förrådet skulle räcka halfva år o. s. v.

Det är föga mer än 60 år sedan detta hushållssystem var gällande i familjer så väl på landet som i staden. Efter hand lättades dock de bördor, som hvilat på husmödrarna, och som gjorde dem likställda med deras tjänarinnor. Nu ha de ju i boden allt, hvad de fordom måste åstadkomma genom ansträngande slakt, brygd m. m. Rostadt och malet kaffe, bitsocker, färskt bröd stå dem dagligen till buds. Och nu gifves för kvinnorna rikligt tillfälle till intellektuell sysselsättning och till nöjen. Huru stor skillnaden i detta hänseende är mellan ett fordom och nu kan man finna, om man får veta, att medan på trettioalet handarbetsundervisnin-

gen i flickskolorna upptog cirka 20 timmar i veckan, åt den samma år 1887 egnades endast mellan en och tre timmar i veckan.

Frågar man sig nu hvad det är, som åstadkommit denna förändring af förhållandena inom kvinnovärlden, så måste man svara: industrien, som öfvertagit en stor del af det arbete, som förut hvilat på husmödrarnas axlar. Nu ha kvinnorna tillfälle att utveckla sig till likställighet med mannen i intellektuellt hänseende, nu kunna de organisera sig. Det är visserligen sannt, att de moderna skriftställarne bidragit till kvinnans frigörelse, men talaren ville påstå, att uppfinnarne gjort det i ännu högre grad.

Talaren helsades med lifliga bifallsyttringar efter föredragets slut. D. N.

Vår julhandel.

En liten praktisk julkrönika af — er.

Ta, nu är det jul igen och barnahjärtan klappa af fröjd, och de små räknar på fingrarna, hur många dagar som återstå, innan den härliga aftonen är inne, då julgranen och julbordet med all sin drömda prakt skola stråla i ljus. Men hemmens goda vårdarinnor, våra husmödrar, hafva mycket att tänka på innan dess. Hemmen skola fejas och prydas, skafferierna fyllas och julklappar uppköpas, och det ger mycket att tänka på och drar mycken tid.

Våra praktiska husmödrar tänka nog i första rummet på, hvad helgerna fordra rörande mat och dryck, och därför företaga vi, med mina älskvärda läsarinners tillåtelse, en liten förmiddagspromenad med vår noggrannt uppgjorda promemoria i fickan.

Jag tror, vi börja med det mest omfattande, specerierna, och det är skönt att kunna få dessa artiklar på ett håll och af bästa kvalitet.

I bören då helt visst gå till *Percy F. Luck & Co:s Handelsaktiebolags* storartade *etablissement*, n:r 18 *Jakobsgatan* (eller till filialen n:r 8 *Sturegatan*). Denna firma har alltsedan den grundades 1875 rönt det största och mest berättigade anseende. Firman har för öfrigt filialer både i Sundsvall och Örebro. Som *Percy F. Lucks* etablissement är det mest omfattande i sitt slag i vårt land, så göra vi ett besök i hufvudlokalen 18 *Jakobsgatan*. Huset byggdes särskildt och är från grund till tak inredt för affären. Våningen 3 tr. upp är afsedd för kafferostning, och där finnas nutidens bästa rostningsapparater, medels hvilka kaffet fullständigt behandlas, så att det bibehåller sin fina arom. I samma våning finnes också en särskild afdelning för alla orientens kryddor, hvilka här förmalas och paketeras.

I våningen två tr. upp äro kontorslokalerna belägna, och hela våningen en tr. upp är nu till julen inredd till en elegant exposition af varor, särskildt passande till nyttiga julpresenter. På nedre botten är den vanliga försäljningslokalen, hvarest biträdena på det mest förekommande sätt betjena de köplystna, expedierande denna otaliga mängd af artiklar, bland hvilka kaffe, te, chocolad, viner, biscuits, frukter och konserver äro de mest synbara. Under hela s. k. *Forssellska* huset, sträckande sig ända ned till *Drottninggatan*, återfinnas firmans lager och magasin, och i närheten en stor särskild vinkällare med de utmärktaste viner.

Te är hos firman en specialitet, och importen af denna vara har på några år tredubblats.

Ingen annan firma är heller så sorterad med kaffe och chokolad. Den senare varan från Fry & Son i Bristol, etablerad 1726, en af de största firmor i världen. Om denna cacao har vår framstående kemist professor O. Hammersten lemnat de amplaste vitsord.

Vidare få vi icke glömma att förse oss med frukter, så väl färskas som torkade och kanderade och säkert är, att vi få allt af bästa slag och till humant pris.

Chefen gör årligen långa resor till utlandet, där han har de intimaste förbindelser med de största hus och därför kan få allt det bästa och billigaste. En god princip är också att sälja allt per kontant. Till alla delar af Sverige sänder firman varor mot postförskott och efterkraf. —

Nu sedan redan ett långt streck är struket öfver vår promemoria, gå vi till *Kosta glasmagasin*, *Regeringsgatan 24*, ty glasservisen behöfver ofta kompletteras till jul och man kan äfven vilja bestå sig med en hel ny uppsättning. Här fins att välja på många sorter, släta och slipade, i de läckraste former, och porslin ha vi äfven att tillgå, däribland de näpnaste presentkoppar. Sedan vi fått det behöfvat fyllt, skynda vi till staden, ty vi måste ha litet orre och tjäder till jul, kanske också några dussin läckra ostron, och då vända vi oss naturligtvis till *Wärén & Co.* i *Skräddaregränd n:r 2*. Tvål för tvätten köpa vi hos *Lars Montén*, *n:r 19 Stora Nygatan*, men vi få komma ihåg, att det skall vara neutral kärntvål till ylle- och oleintvål till linnenvätt. I hvilken specierhandel eller parfymbod som helst blifva vi försedda med *Gahns praktiga asepin*, oundgänglig i hvarje hem. Slutligen vilja vi ha litet sommar midt i vintern och gå därför in i *Svensons fröhandel*, *Lilla Nygatan n:r 17*, där vi bli väl försedda med blomsterfrö och snart blommande hyacinter. Vi skola icke heller glömma att förse oss med några buteljer af *Liljeholms vinfabriks helsosamma bärviner*, hvilka finnas hos herrar specierhandlare. Ej heller skola vi försumma att titta in i *Barnängens välkända försäljningsmagasin 47 Vesterlånggatan*, där vi ha att välja ur ett rikt lager af fina parfym, och hos hvilken som helst af de större specieraffärerna få vi ett par paket af *Suchards prisbelönta chokolad*, denna fullkomligt rena och holsobringande cacao, som redan vunnit världstrykte. Äfven fianas de finaste dessertchokolader från samma fabrik. I specierhandeln finnes äfven att tillgå *Th. Winborg & Cris* berömda ättika, senap och olja samt bifstekssås, äfvensom dess äkta svenska fabrikat *Lactoserin-cacao*.

Bland de många julbehöfvor är öl en viktig artikel, men det gör oss minsta besväret, ty det kunna vi rekvirera per telefon, vare sig vi vända oss till *Hamburgerbryggeriet* för att få det lätttryckna pilsnerölet, eller till *Münchens bryggeri*, som har att bjuda sitt kraftiga extraöl, eller också föredraga vi kanske den gouterade gambrinidrycken från *Billes bryggeri*.

Ja, nu är jag öfvertygad om, att mina ärade damer icke orka med längre promenad på förmiddagen, men vi ha ju hunnit med ganska mycket och få fortsätta på eftermiddagen.

* * *

När mörkret faller på och gaslågorna oeh det elektriska ljuset kasta sina ljusfloder öfver den snöhöljda marken, då äro butikerna rikt befolkade af julkappsköpare.

Om vi först skulle göra ett besök i *K. M. Lundbergs* sittslag senastående *etablissement*, *Storkyrkobrinken 7!* Här behöfva vi ej frukta att gagnlöst kasta bort våra pengar, ty i den stora, eleganta buti-

ken finnas idel nyttiga saker och alla af gedignaste kvalitet. Det gäller blott att välja hvad som är af behöfvat påkalladt. Är det fråga om hela brudutstyrlar, så drar hr *Lundberg* försorg därom, och vill man hafva en ny salongsmatta eller nya gardiner till jul, så finnas rikhaltiga lager att välja på. Är det åter fråga om vanliga julpresenter, så finnas här praktiska filtar, ett stort lager af näsdukar, serveter, strumpor, fönsterjalousier m. m. m. m.

Behöfva vi en praktisk vinterkappa eller en varm nattrock, så gå vi till *Gustaf Holmbloms* välförsedda kappmagasin *Vesterlånggatan 38*, nedre botten, 1, 2 och 3 tr., och snedt emot ha vi hr *Malmbergs värenommerade handskaffär*, *Vesterlånggatan 45*, som har det rikhaltigaste förråd på både promenad-, bal- och supéhandskar, hvilka ju lämpa sig förträffligt till julkappar.

Hos *John Flohr n:r 30 Vesterlånggatan*, är exposition anordnad af en mängd galanterivaror, som äro afsedda till julgåfvor. *Aug. Magnusson*, *46 o. 48 Vesterlånggatan*, är försedd med ett så rikhaltigt lager af praktiska klädningstyger, att det upptager husets alla tre våningar, och därtill har han midt i julbrädskan anordnat en storartad realisation. Här vimlar det af folk dagen i ända. Vilja vi få ett godt sidentyg, så kunna vi vara säkra att erhålla det hos hr *Aug. Carlsson*, *Vesterlånggatan 50*, (filial *Drottninggatan 61*), hvilken särskildt lagt an på denna specialitet.

I förtroende kunna vi nämna, att hr *Carlsson* på nyåret tänker företaga en storartad utvidgning af sin nuvarande hufvudlokal.

Men nu tror jag vi kunna begifva oss af åt *Norr*, hvarvid vi i förbifarten göra ett besök i *Anstrin & Co:s* på *Norrbro* välsorterade sidenkramhandel. Här finnas, bland annat, lätta, ljusa tyger, passande till balklädningar och med julen är ju balernas tid inne. Göra vi så en afstickare till *Jakobs torg*, så ha vi där hr *Larson & Co:s* eleganta juvelerarebutik, där det gnistrar af guld och juveler innanför den kolossala spegelrutan. Bland mycket annat bjuder hr *L.* på en nouveauté för julen: de näpnaste små broscher, föreställande penséer och blåklint, och hvilka ställa sig särdeles billiga.

I någon af *Herm. Meeths* många välkända butiker göra vi naturligtvis ett besök, som ofta nog kan bli ganska långvarigt, ty till julen är han väl försedd med passande artiklar, hvilka bruka bli mycket välkomna, när de slutligen framtagas ur de väl lackade paketen. *Emma Gjörläng*, *Regeringsgatan n:r 11*, täflar med den sistnämnde och är för öfrigt väl försedd med allt som hör till sybehörshandeln. Till balerna behöfvas vackra solfjädrar och af sådana finnes stort lager hos *Th. Karlsson & Kni*, *Regeringsgatan 3*, hvilken äfven är försedd med eleganta skrin af fransk tillverkning, och för öfrigt bjuder på ett vackert lager af garnityrtiklar och andra småsaker tillhörande damtoaletten.

Under vår promenad öfver till *Drottninggatan* passera vi *Brunkebergstorg* och göra där en påhelsning i hr *J. F. Holtz'* alltid välförsedda mode- och kortvarumagasin i huset n:r 7 vid nämnda torg. Då vi härinne gjort våra uppköp, komma vi kanske att tänka på, att man spått oss en kall vinter och är det därför goda skäl att göra *D. Forssells Söner & Comp. vid Drottninggatan 10* ett besök. Där finnas praktiska pelskappor, muffar och boor, hvarmed man modigt kan möta en nordisk vinter, om han äfven blir af bister natur.

Ett svart sidentyg är ju en välkommen och alltid nyttig julkapp, och vill man finna ett sådant af gedigen kvalitet och därtill svensk var, så bör man vända sig till hr *Fr. Marcus*, *Drottninggatan 20*, hvilken för öfrigt, som alla

veta, är väl furnerad med allt, som hör till en första klassens sidenkramhandel.

Uppe hos hr *Henrik Labatt*, *Drottninggatan 27*, går folkströmmen som vanligt ut och in, och de många unga damerna i den stora lokalen fäkta för att hinna expediera alla. Att försöka framhålla någon särskild artikel i detta »Damernas paradiset» är knappast möjligt. Dock känna damerna till, att det omytcka franska snörlifvet »*La Gracieuse*» här ständigt finns på lager.

I n:r 17 vid samma gata har i år öppnats en ny handskskhandel af *fru Maria Ferlin*, hvilken bland andra utmärkta fabrikat tillhandahåller *Jouvins* världsberömda handskar. En affär, som för sådana goda fabrikat, kan ej annat än gå framåt och vinna förtroende.

I den gamla välkända butiken, som eges af apotekaren *C. F. Dufva*, *Drottninggatan 41*, handla vi helt säkert en hel del finna parfym, innan vi begifva oss in till hr *P. G. Bjurström*, *Drottninggatan 51* i hans bosättningsmagasin och konsthandel, där man bland tusentals vackra och lämpliga artiklar, album, byster och vaser har svårt att komma ur valet och kvalet. När vi äntligen fått, hvad som bäst passar oss, behaga damerna kanske göra en visit hos hrr *Jansson & Comp.* n:r 6 vid *Hötorget*, som har ett välförseddt lager af klädningstyger och ett nytt slags snörlif »*La Sylfide*», som lär vara mycket omytckt.

Ungherrarne i familjen behöfva måhända en ny uppsättning kläder till jul, och blir det behöfvat lätt fyllt, om man vänder sig till hrr *Nilsson och Dahlbäck*, *Regeringsgatan 35*. Här finnas hela kostymer färdiggjorda, kavajer och öfverrockar, passande för alla åldrar. — Vill ni erhålla en julkapp af bestående värde, medels hvilken ni kan bidraga till höjandet af er ekonomi, så bed er man skaffa er en af *J. E. Eriksons Mek. Verkstads Aktiebolags* synnerligen utmärkta svenska stickmaskiner, hvilka tillhandahållas i butiken *Drottninggatan 40*, 1 tr. upp. Blir det fråga om en tillökning i möblementet, så bör man taga i betraktande de välgjorda och smakfulla möbler, som finnas i hr *Carl Johanssons möbleringsaffär*, *Drottninggatan 45*, 1 tr.

Till sist — är det meningen att förskaffa sig ett verkligt godt instrument till jul, så finnas sådana, såväl pianon som flyglar från de bästa firmor, hos både hrr *Gust. Pettersson & Comp.* *Regeringsgatan 43*, *Ludv. Ohlson*, *Regeringsgatan 16* och *A. V. Ekdahl*, *Drottninggatan 18*.

Det är ofantligt mycket mer, jag skulle vilja påpeka, men utrymmet tillåter det icke och därför nödgas jag sluta. Julkommersen är nu i full gång och vi må önska, att såväl köpare som säljare känna sig belättna, när vi hinna till julkvällen, då granens ljus tindra i hvarje svenskt hem.

Literatur.

Saulus af Tarsus; en själs historia, teknad efter bibeln, af *Mathilda Roos*. (Alb. Bonnier, Sthlm.) Den välkända författarinnan har i detta sitt senaste arbete upptagit ett originelt, men därför ock vanskligt motiv. Att den »brinnande» apostelns personlighet och rika sjäslif erbjuda stor lockelse för en psykologisk studie, är helt naturligt; oss synes dock, att fröken *Roos* af det rika ämnet ej gjort allt, hvad som kunde göras; hennes framställning verkar väl mycket ett rent refererande af bibelframställningen — och föga därutöver. På de ställen där hon inlätit sig på en djupare analys, har hon emellertid afvunnit sitt ämne rätt rika skatter, och i hvarje fall torde den innerliga pietet, som genomgår skildringen i sin helhet, ej undgå att förvärfva den alla varma hjärtans erkännande.

Hvad *Figge* blef och andra berättelser, af *Georg*

Nordensvan. (Alb. Bonnier, Sthlm.) Den ej minst för Iduns läsarinna välbekant författaren gör på nytt till julen en visit i svenska hem med sin friske, oförbrännelige Figge, hvilken redan länge, tack vare förf:s lyckliga förmåga att introducera sin vän, räknats som kär gäst under otaliga tak. Figge bär dessutom med i sin portfölj — bland färgrika skisser från *la belle France* och Södra bergen — flera fina och underhållande historier, bland hvilka ni, älskvärda läsarinna, helt visst ej ogärna åter möter en eller annan gammal bekant ur »er egen tidnings» spalter.

Konstnärslid; berättelse af *Ernst Lundquist*. (Alb. Bonnier, Sthlm.) Teaterlivet har alltid något lockande för den stora allmänheten, och skildringar därifrån mottagas i regel med begärlighet. Att en framställning af en ung kvinnas konstnärskamp, uppdragen med så nobla linier och sådan träffande och sakkunnig karaktäristik som i denna herr Lundquists senaste bok därför bör ha dubbel anledning motse en tacksam läskrets, är ej mer än naturligt.

Så vann han stolta jungfrun; lyriskt sagospel i fem akter af *Concordia Löfving*. (Looström & Komp., Sthlm.) Detta sagospel utgör en dramatisering af en i den ypperliga samlingen »Sommarsagor för vinterkvällarne» redan förut af författarinnan offentliggjord saga om »Prinsessan och vallaregossen». Utsikter synas föreligga, att stycket en gång från scenen kommer att föras fram till sin fulla och bästa rätt, då förf. antyder såväl detta som att den erforderliga musiken är under utarbetning. Först då torde ock kritikens stund vara inne att säga sitt afgörande ord. Intill dess kan dock fröken Löfvingssagospel varmt rekommenderas som läsdrama; dess djupa lyriska stämning och ädla innebörd skola helt visst tilltala de många vännerna af hennes författarskap.

Hvad en liten parfvel kan hitta på; bearbetning efter engelska originalet af *Gustaf Åsbrink*. (Gleerupska univ.-bokh. i Lund.) Vi behöva ej säga mer om denna roande lilla barnbok, än att den utgör ett värdigt motstycke till »Helens småtingar» — och hvem känner ej dem! — för att vara visse, att den skall helsas med tillfredsställelse af brydda mödrar och fäder i julboksmarknaden och med förtjusning af de unga läslystna, som lyckliggöras med berättelsen om »Tuttas» öden bland de öfriga skatterna i sin julkappskorg.

I nordankväll; sagor och berättelser af *Morbror Gustaf*. Med teckningar af *Victor André*. (P. G. Bjurström, Sthlm.) Vackra sagor, vackra bilder — hvad göres ytterligare behof! En god anda, en ledig och okonstlad berättartone utmärka dessa små berättelser. Skulle vi göra någon anmärkning, vore det den, att de ej synas nog jämnt afpassade för en viss ålders fattningsnivå; särskildt förefaller en del inrymda poem — ehuru i sig själf rätt nätta — något för »försigkomna». Men är syskonringen stor och representerar skilda åldrar, kan det kanske ej skada, om födan är beräknad efter olika digestion.

En bokhandelsnyhet, som har alla utsikter att vinna damernas erkännande, är den kollektion af illustrerade små minnesböcker, som hrr *Blaedel & Co* nyligen utsändt. Handeln med de så kallade gratulationskorterna har på det senaste tiotålet år här hemma tagit en ofanlig omfattning, och i oräkneliga variationer bjudas de nu öfverallt. Att ersätta dessa oftast intetsägande, men dock i de elegantare formerna rätt kostsamma smågäfvor med något af verklig innebörd har varit den nämnda firmans tanke, då den utsändt sina billiga, ytterst smakfullt och elegant utstyrda minnesböcker med originalpoesi af utslutande svenska författare. För samma summa, som ni hittills offrat på ett hjäfsigt »gratulationskort», kan ni nu utvälja någon af dessa vackra småskrifter, hvilka ega ett verkligt innehåll och därför som vängäfvor böra ha vida större värde än ett kort med en kort sentens, på samma gång de på intet vis lemna dessa efter i elegant utsende. Bland de förf., som finnas representerade i kollektionen, kunna nämnas C. V. Modin, V. Moll, Daniel Fallström, L. S., Octavio Beer, Johan Nordling. Vi hänvisa i öfrigt våra läsarinna till den vackra helsidsannonsen i dagens nr.

Två kvinnor eller en? Från dr Leonard Benarys manuskript af *Henry Harland*. Öfvers. från engelskan af K. B. (Wilhelm Bille, Sthlm.)

Från Fahlerantz & Co:s förlag:

Från det nya Italien; en samling berättelser af flere förf.; öfvers. af E. N. — *Pascal*: Tankar i religiösa frågor; på svenska af dr C. V. Modin. — *Nordiskt forntidslif*; af A. U. Bääth. — *Carl XV*; af *Cecilia Holmberg* (3:dje häftet). — Ur folksagans rosengårdar; en sagosamling, utgifven af *Richard Bergström*. III. — *Barnkammarrens bok*, nr 2. Illustrerad af *Jenny Nyström*.

Från C. A. V. Lundholms förlag:

Ute i världen, eller *Claire Benedicts historia*, af *Pansy*. Öfvers. fr. engelskan. — *Öfver mörka djup*; en berättelse af A. L. O. E. Öfvers. fr. engelskan af A. Fernholm. — *Ungdomsdrömmar*, eller *Hvad Heinerle ville bli*, af dr *Emil Frommel*. Öfvers. fr. 5:te uppl. — *Naturens ämbete*; af *Hugo Macmillan*. Öfvers. fr. 8:de eng. uppl. — *Central-Afrika*; af professor *Henry Drummond*. Öfvers. fr. ett ex. af det 20:de tusendet.

Gernandts konversationslexikon. Band I, häftet 10. (Gernandts Boktryckeriaktiebolag, Sthlm.)

Sällsamma historier, samlade och berättade af *Turdus Merula*. (P. A. Huldberg, Sthlm.)

Vänner emellan.

På grund af uppmaningar från många håll hafva vi äfven i år låtit trycka utmärkt vackra presentkort å Idun för år 1891. De äro af trenne slag, lyda alla för helt år och kosta för:

Idun med Modetidning jämte färglagda modeplanscher kr. 8:—
Idun med Modetidning utan färglagda modeplanscher » 6: 50
Idun ensam » 4:—

Dessa presentkort erhållas endast hos Redaktionen mot insändande medels postanvisning af prenumerationsbeloppet jämte namn och adress å den person, åt hvilken presentkortet är ämnadt.

Säkerligen torde ett dylikt presentkort få räknas som den på samma gång mest välkomna och nyttiga jul- eller nyårgåfva.

REDAKTIONEN.

Smånotiser från kvinnovärlden.

Styrelsen för Fredrika-Bremer-förbundets dräkthereformförening har beslutit att låta utarbete illustrerad beskrifning öfver föreningens samtliga modeller. Denna illustrerade beskrifning kommer att åtfölja Iduns hela upplaga i början af nästa år.

Teater och musik.

Kungl. operan. Sistlidne tisdag avslutade dr *Bottero* sitt framgångsrika gästspel å k. operan. Hvad han härunder presterat, hafva vi haft tillräckligt många tillfällen att framhålla, för att våra läsarinna skola kunna förstå, att det skulle varit en vinst för vår operascen, om han för framtiden kunnat närmare fästas vid densamma. Detta har dock tyvärr ej låtit sig göra på grund af å hans sida förut ingångna förbindelser i hans hemland. Han har nu med sin maka rest åter till det soliga Italien, men måhända hafva vi någon gång i framtiden att vänta honom åter. I förhoppning härom tillönska vi honom en lycklig resa och ett hjärtligt välkommen åter!

Då detta nummer utkommer, har den första verkliga nyheten för säsongen gått öfver k. operans scen. Det är *Pietro Mascagnis* prisbelönta italien-

ska 1-akts-opera »På Sicilien» (»Cavalleria rusticana»), hvilken blifvit utsatt att gifvas första gången härstädes på torsdagen i denna vecka. Vi hinna således ej nämna vidare därom i detta nummer, annat än att rollerna i operan innehafvas af fru *Eddling*, fröknarna *Moritz* och *Wolf* samt hrr *Ödmann* och *Lundqvist*. Programmet utfylles af ett nytt balettdivertissement »*Undina*» af hr *Sigurd Lund*, med musik af hr *Richard Henneberg*, hvilket här ej förut gifvits, samt vidare af Adams välkända opera-comique »*Nürnbergerdockan*», där fröken *Parsberg* debuterar i Berthas roll. Att detta program, som äfven gifves i afton, kommer att draga fulla hus, taga vi för gifvet.

K. Dramatiska teatern fortfar med att gifva *Sudermanns* »*Ära*». Stycket har nu gått öfver scenen härstädes ett tjugotal gånger och ständigt för fullt hus, och ännu synes det länge kunna hålla sig uppe.

Svenska teatern gaf i tisdags för första gången »*Domherrn*», fars med sång i 4 akter af *Rudolf Kneisel* och *Herrman Hirschel*. Stycket utgör egentligen en följd af galna upptåg, som kulminera i den »elektriska» tredje akten med sin »biffsteksautomat», sin fonograf m. m. dylikt. Det torde dock ej, liksom i allmänhet dylika tyska farsor, hafva några som helst utsikter att varda långlivadt på scenen. Bland de spelande förtjåna särskildt framhållas hr *Holmquist* för sin ypperliga komik och för sin kuplettsång samt hr *Zachrisson* för sin utmärkta framställning af den matfriande »notarien» — det bästa vi sett hr Z. hittills bjuda.

Hennes arbetsfält.

Berättelse för Idun af

Amanda Leffler.

(Forts.)

Nu gick åter Erik ensam i det stora huset. Voro de två flydda åren endast en lycklig dröm, och stod han nu framför verkligheten? Allt var sig likt som i hans ungarstid, endast förmaket var förändradt, det var *Martas* rum och bar hennes prägel. Erik blef och genast förargad, när han vid hemkomsten såg, att *Elises* ordningssinne äfven sträckt sig hit. Han ville ha Märta, sådan hon var, och hvad till hennes egendomlighet hörde, att allt omkring henne skulle vittna om lif; rummen skulle se ut, som de behoddes, och därför dref han aldrig ordningen till pedanteri.

Tant och *Elise* kommo snart underfund med, att det varit en mycket lugn tid under *Martas* husfrudöme, ty nu, när hon var borta, blef Erik åter sluten och fåordig och om möjligt än mera vanskligt att göra i lag än före bröllopet.

Med slikt kunde ingen uthärda i ensamheten, och så skref tant till *Emilie*, ett systrarna gärna kunde komma ut och bo under sommaren på *Lillaåker*. Här var god plats, och det var ej nyttigt för Erik att gå så ensam. De kommo, och *Lina* hade ej varit där i åtta dagar, förrän hon hade sitt första symöte i stora bersån, längst ner i trädgården. Alla damerna hjälpte till, och tant *Anna* hade i synnerhet roligt med att språka om dagens händelser. *Elise* serverade kaffe.

Rättaren berättade det för konsuln. Hans hustru hade varit med och var så glad åt planen, som skaffat henne flere meter bomullstyg till fabrikspris. Erik teg.

Ett par dagar därefter, då han gick öfver yttre gården, höll en af drängarne på att lägga hö i en lastvagn. Hvad betydde detta? Friherrinnan skulle med ungdomen göra en utfärd till vattenfallet.

Vid middagsbordet frågade Erik *Emilie*, hur dags hon tänkte resa.

Hon blef mycket öfverraskad, men fann sig snart och bad honom ej taga illa upp, att hon anordnat en liten utfärd.

»Du borde dock först ha tillfrågat mig.»

»Ja, naturligtvis. Men jag vet ju, hur mycket annat du har att tänka på, och därför ville jag ej distrahera dig med detta. Hade du ej kommit att se tillrustningarna, hade du ej behöft oroas. Vi hade både rest och kommit hem, utan att du märkt det. Rättarn sade, att hästarne voro lediga.»

»Oroas,» återtog Erik.

»Ja, en förständig kvinna ställer ej onödigtvis till något bråk.»

»Och du roar dig med symöten,» sade han och vände sig till *Lina*. »Kommer du ej ihåg, hvad jag förre sommaren sade till Märta?»

Förslag till matordning för veckan 14—20 dec.

Söndag: Spansk soppa; Inkott lax med majonäsås; Stekt kalfsadel med grönsaker; Plumpudding med säs. Måndag: Kötsoppa; Ragu på tjäder; Äppelkaka. Tisdag: Gädda med pepparrot; Kroketter af oxkött; Mannagrynsvälling. Onsdag: Hvitkål; Brynt färsk oxbringa. Torsdag: Ärtor och fläsk; Pannkaka. Fredag: Stufvad lake; Makaroni med skinka; Hafresoppa. Lördag: Puré på bruna bönor; Refbensbjäll med sylt; Äppelkompott.

Receipt.

Spansk soppa. Ben och öfverlevor af vildt (hare, fågel) stötas, brynas samt inmjölas och tillsätts med smör och temligen mycket afskalade kastanier, kokas i buljong och drifvas genom sikt. Soppnan serveras med särskildt brunstekta kastanier.

Ragu på tjäder. Smör och mjöl fräses och uppvispas med buljong. Då det kokar upp, iläggas vackert skurna stycken af tjäder, lök och gurkor, skurna i skivor samt kryddor. Kokas åter upp, färdigt att serveras.

Lök och gurkor kunna uteslutas, och i stället användas något god ättika och brun sirap. Allt slags vildt kan anrättas på samma enkla sätt.

Makaroni med skinka. Makaroni förvällas, skäras i 5 cm. långa bitar och afrinna, smör smältes, ägg och litet peppar vispas däri; sedan tillsätts makaroni och skinkan skuren i tärningar. Gräddes inblandas sist. Slås i form och gräddas i ugn.

O. H. D.

Bosättning.

Sybord. Ett vackert litet sybord kan man själf förfärdiga på följande sätt. Man skaffar sig till bordsben 3 tunna björkgrenar, icke fullt så långa som höjden af ett vanligt bord. Dessa spikas tillsammans på midten och spikarne döljas af en rosett. Så har man de tre benen till bordet färdiga.

I stället för skifva kan man köpa en ganska stor oval korg, som prydes i kanterna med fransar eller band och fästes på ställningen. Öfver dessa fästningar anbringas bandrosetter. Har man ej lock till korgen, kan man sy ett öfverkast af kläde, pikera ut det i kanten och sy ett monogram på midten. Dessa små sybord äro praktiska och kosta en bagatell. Vill man i stället för sybord ha en ordentlig skifva, kan man låta göra ett tunnt ohyladt bräde, antingen rundt, trekantigt eller hjärtformigt. Till öfverklädnad af skifvan broderar man på ett stycke kläde eller plysch något vackert mönster och monterar det i kanten med pomponer eller fransar.

Allmännyttigt.

Dekokt på lingonris såsom botemedel mot reumatism. 75 gram (17,5 ort) lingonris, hälst växt i barrskog, sönderskäres i små bitar och kokas i tre dricksglas vatten under högst femton minuter, hvarefter dekokten fränsilas och drickes ljum, tre glas om dagen under två månaders tid.

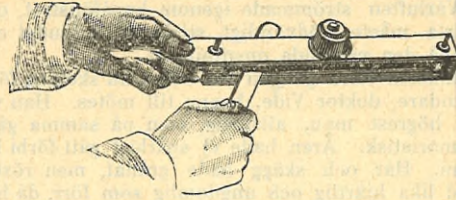
Ännu bättre är att gjuta vattnet kokhett öfver lingonriset och därefter låta blandningen under två timmar stå och »draga» i öfvertäckt kärl.

Det medför snarare gagn än »skada» att låta lingonrisets rötter medfölja vid dekoktens beredning. Svea.

Hemmet.

Rumpryddnad. En ny fyllnad för stora vaser i stället för de redan halft gammalmodiga Makartbuketterna äro kvistar med imiterad rimfrost och is.

Passande julklapp i hvarje hem Ingeniör STEN E. ERICSONS Patent Knifskurare.

Se Idun n:r 49.

Försäljes i alla välsorterade bosättningsmagasin och hos järnkramhandlare. Ordres till landsorten expedieras mot efterkraf eller postförskott. [3080]

Sten E. Ericson, Brännkyrkagatan 28. Stockholm.

En rask flicka önskar kortare tid få vistas i vänlig familj och göra nytta mot fritt vivre. Svar till »Anna A», Millesvik. [3047]

En 22-årig flicka önskar till nyåret plats som sällskap samt biträde vid husliga göromål och skrifning. Goda vitsord. Svar till »A. T.», Sölvesborg. [3059]

En ung, anspråkslös flicka önskar på nyåret plats som lärarinna. Hon kan undervisa yngre barn i vanliga skolämnen, språk och musik. Vidare upplysningar lemna kyrkoherde G. H. Engström, adr. Madesjö, Nybro. [3056]

Ett bildadt, musikaliskt hem på Söder kunna ett par unga flickor få god inackordering till moderat pris. Läget fritt, nära spårväg. Närmare underrettelser erhållas hos byråchefen Kolmodin, St Paulsgatan 33 B. 2 tr. upp, emellan 9 10 på morgonen. [3050]

DIVERSE

Doktor A. Afzelius, Lilla Vattugatan 24. Mottagningstid 9—10 och 2—3. Företrädesvis mag- och hudsjukdomar. [2551]

Doktor Carl Flensburg, Lilla Vattugatan 14. Hvardagar 13—14. Helgdagar 10—11. Behandlar företrädesvis Barnsjukdomar. [1343]

Doktor Per Johansson, Riddargatan 39. [2540] Hvardagar kl. 9—10, 2—3; söndagar 9—10.

D:r Robert Lönnberg, 49 Regeringsgatan 49, behandlar invärtes sjukdomar, företrädesvis magens och tarmkanalens (medels massage i förening med medicinsk behandling), könsorganens sjukdomar o. svårare fall af bensår. Träffas söckendagar kl. 8—10 f. m. o. 2—3 e. m. Helgdagar 8—10 f. m. Allm. telef. 56 57. [2374]

D:r OTTO SANDBERG, Sturegatan 24. Hvardagar 9—10, 2—3; helgdagar 10—11. Företrädesvis mag- o. tarmsjukdomar. [1764]

D:r E. STANGENBERG, 2 C Kungsträdgårdsgatan 2 C Hvardagar kl. 9—10, 2—half 4. [2824] Specialist för Öron-, Näs- och Halsjsjukdomar.

Professor Key-Åberg, Drottninggatan 22, 2 tr. behandlar Öronens, näsans och svalgets sjukdomar, hvardagar half 10—half 12 f. m. samt å annan tid efter öfverenskommelse. (G. 25958) [3007]

Tandläkaren ROLAND MARTIN har flyttat till Drottninggatan 15. [2916]

Hypnotisk behandling af Nerv- och Själslidanden, nervositet, hysteri, melankoli, nervsmärtor, moralisk svaghet, dryckenskapsbegär m. m. 10 Wahrendorffsgatan, kl. 2—3 e. m. Med. Dr. Anton Nyström. [2838]

Smärtfri tanduttagning, Liktors- och Nageloperationer (Pris 2 kr. pr st.) I B Hamngatan. OBS.! Nedre botten. F. Hamberg [2968] Med. f. kandidat, leg. fältskär. Kl. 10 f. m.—1 och 4—7 e. m.

Barnmorskan Fru Anna Elfsberg, Götgatan 57, 2 tr. Allm. telef. 37 39. OBS. Antiseptisk behandl. Properhet. [2855]

Panorama international, 26 Hamngatan 26. Öppet hvarje dag från kl. 10—10. Fr. o. m. d. 7/2 t. o. m. d. 1/2. 1:sta serien af Sachsiska Schweiz och Dresden. Entrén är: Äldre 30 öre. Barn 20 ö. Sön- och helgdagar 25 ö. Barn 20 ö. Hvarje söndag nytt program. OBS. Hundar få ej medtagas. [2993]

BIKUPAN grundad 1870 21 KLARABERGSGATAN 21 försäljer i kommission allehanda svenska fruntimmersarbeten, såsom: konstväfnader, gardiner, nationaldräkter, spetsar, tråsniderier, plyscharbeten, broderier, stickade och virkade arbeten, förkläden, dekorationsartiklar, arbetskorgar, lampskärmar, dockor, leksaker, julgransprydnader m. m. Rekvisitioner äfvensom beställningar expedieras skyndsamt o. omsorgsfullt. Utstyrlar för brudar och späda barn förfärdigas på beställning. Märkning med broderi och bläck utföres. Handbroderade remsor, knypplade och virkade spetsar finnas på lager. [2892]

Inackordering. Ut ett enkelt hem, beläget i vacker trakt nära järnvägsstation erhålles billig inackordering. Vidare mot porto af fru A. Keventer, adr. Gnesta. (G. 26071) [3018]

Inackordering. Yngre eller äldre damer af god familj som önska vistas i Stockholm öfver julen, eller från nyåret till våren, fona ett godt och bildadt hem, Mästersamuelsgatan 59, 2 tr. Goda referenser. (G. 7353) [3049]

Gung-hästar till julen sändes omgående. Priskurant på begäran. S—15 kr. Carl Nordins Bokhandel, Hedemora. (G. 26462) [3061]

OBS.! För dem som önska ett verkligt välgörande och öofverträffligt medel för att bevara tänderna för brand och andra skadliga åkommor, och som håller munnen och tandköttet fria från bakterier — sålunda det bästa preservativ — finnes detta att tillgå å Apoteket i Jörlanda. — Som jag från utlandet lyckats förskaffa mig sammansättningen på denna af stora auktoriteter erkända Muntinktur såsom varande det ypperligaste medel för sitt ändamål, får jag härmed rekommendera densamma hos den stora allmänheten. Erhålles franko mot insändande af 1 kr. i frimärken. Återförsäljare erhålla 30 proc. rabatt i parti, varan fritt levererad i Göteborg. J. L. NORDGREN, Apotekare, [2765]

Julklappar. Skridskor och Kälkar. Sparkstöttingar samt Lyktor och Klockor till dito. Velocipeder med alla därtill hörande tillbehör: Lyktor, Väskor och Klockor. Verktyg för Läderplastik och Tråsnideri m. m. hos Per From, Stockholm. Mäster Samuelsgatan 54 B. Obs. Till landsorten mot efterkraf. [2987]

Presentkort gällande för Musikalier, Musiklån m. m. efter fritt val säljas till olika pris, från och med 1 krona uti Elkan & Schildknechts Musikhandel & Musiklånbibliotek. 17 Fredsgatan 17. [3064]

Passande julgåfva! »Ur lefvande brunnar.» predikningar af E. Schütz. Pris: häft. 2 kr. bunden i vackert guldpressadt klotband 3 kr. Insänd 2 eller tre kr. i sparmärken till E. Schütz, Upsala, så erhålles pr omgående 1 ex. Tages 5 ex. lemnas 25 proc. rab. och insändas i så fall likvid i postanvisning. Se annonsen i Idun n:r 48. [3010]

Alla till Julen utkomna: Nya Musikalier finnas uti Elkan & Schildknechts Musikhandel & Musiklånbibliotek. 17 Fredsgatan 17. [3065]

Praktisk julgåfva Prisbelönda spolmaskiner för väfnad ..... å 3: 50 för knypplingsarbeten ..... å 4: — Kombinerade ..... å 5: — expedieras fraktfritt mot efterkraf från Önnestads slöjdskola, adr. Önnestad. OBS! Maskinerna återtagas, ifall de ej skulle vara rekvirenten till nöjes. [0881]

Man tager därtill aflöfvade björk-, nyponkvistar etc. och torkar dem på spjeln, likväl ej alltför hastigt, så att de bli spröda. Därpå bestryker man dem ej för tjockt med gummi arabicum och beströer dem med brillantine (glasstoff). Jämte ett par konstgjorda järnekskvistar med röda bär ordnar man de rimfrostklädda kvistarna till en vacker bukett.

Rumprydnad. Man låter slipa af en grön rhenvinsflaska till hälften, bronserar den afslipade kanten med något guldbrons, målar på det därigenom uppkomna glaset blommor, landskap eller vapen och har så en vacker blomvas.

Huskurer.

Vintern med sina gråkalla dagar är nu kommen med sitt följe af snufva, röda händer, blå näsa m. fl. attributer. Många läsarinor skola därför säkert med glädje mottaga följande huskurer mot de små obehag den kalla tiden för många brukar medföra. Till lindring af röd näsa använder man en salva beredd på följande sätt. Man tager 20 gr. zinksalva, 5 gr. risstärkelse och 2 gr. finpulveriseradt svafvel, blandar dessa ingredienser till en fin, jämn salva och bestryker näsan därmed på kvällen. På morgonen tvättar man huden med ljumt vatten, och efter torkningen ingnider man den ytterligare med rent rismjöl, så att all fuktighet är borta.

Mot röda händer, som förorsakats af kyla, använder man om afnarne, innan man går till sängs, en ingniding med varm glycerin och tvättar sig sedan på dagen aldrig kort före innan man går ut eller utsätter sig för någon temperaturvexling.

Fötterna tvättar man ofta i endast kylslaget vatten för att hårdna dem, och så snart den minsta svullnad eller rodnad uppstår på tårna, hälarne etc. börjar man genast om kvällarna, strax innan man går till sängs, med varma ammoniakbad, för att häfva det onda. I allt fall är försiktighet att rekommendera som ett förträffligt preservativ.

Medel mot vårtor. Ett oskyldigt medel att bortskaffa vårtor är att man hvarje aften eller äfven flere gånger dagligen gnider in vårtan med hvitkrita, så länge till den försvunnit, hvilket brukar vara fallet efter ungefär fjorton dagar. Ett enkelt medel mot lefverfläckar är att flere gånger dagligen tvätta dem duktigt med boraxvatten (10 gr. borax på ungefär 150 gr. vatten).

Medel mot ömkyla. Råkar man nog illa ut att kyla ansiktet eller händerna, är bäst att så fort som möjligt därefter ingnida det frostbitna stället med senapsprit. *Bore.*

Medel mot kikhosta. (Svar å frågan 777). Man lägger ett strykod i kanelugnen, tills det blir nästan rödglöd-gadt, och håller därpå en tesked terpentintin, som förvandlar sig i ånga och fördelar sig i rummet. Detta göres på kvällen och på morgonen, sedan sjukrummet är utluftadt. Efter några få dagar brukar sjukdomen vara häfd. Äfven mot annan retsam hosta är detta medel ypperligt.

Klädedräkten.

Gamla halmhättar. Af dylika kan man göra vackra korgar, i det man tager bort brättet och af detta fåtar en grepe, som sys fast vid kullen. Öfverdragen med atlas bildar sålunda en gammal hatt en treflig arbetskorg. En ganska djup hatt, fernissad och med en yllspets i öfre kanten, tjänar som dammhanddukskorg. Till och med som rumdekoration kunna de användas, i det man bronserar dem och på grepen förser dem med en atlasrosett samt fyller dem med konstgjorda blommor eller frukter.

→ Alla saker nya och fraicha! ←

Nyttiga och passande till Julkappar.

Vi få härmed fästa uppmärksamhet vid följande i denna månad inkomna artiklar, på hvilka vi satt *mycket låga priser*, på det att våra kunder må få tillfälle att köpa nyttiga julgåfvor till billigt pris.

Näsdukar. Särdeles trefliga och varaktiga Indiska och Kinesiska silkesnäsdukar, både hvita och kulörta.

Halsdukar. Utmärkta halsdukar af nyaste mode och bästa kvalitet från Englands förnämsta fabrik.

Svampar. Mycket stort och väl sorteradt lager af utmärkta svampar af alla slag till ytterst billiga priser. Ansiktssvamp.

Japanesiska saker. Stort urval till mycket låga priser.

Alla nyss inkomna, däribland brickor af många nya modeller.

Kaffe- och Thekök af sista modet.

Den nya svenska Handväfapparaten

till stoppning af duktyg, strumpor m. m.

En ytterst nyttig, hållbar och praktisk artikel. Pris 2: 50.

Öfver 500 olika slags **Atrapper**, många passande till juldekorationer och julletterier. Också andra sorters dekorationer till julgran etc.

Dessutom en mängd andra till julen passande saker.

Försäljningen af dessa varor

OBS. Jakobsgatan 18, 1 tr. upp.

Percy F. Luck & C:is

Handelsaktiebolag.

[3068]

Illustr. Missionstidning för Barn

utgifves 1891 från Stockholm med ett nummer (8-sidigt) i månaden af Pastor Arv. Salvén, och kostar å alla postanstalter endast 50 öre pr år (porto 20 öre). Tidningen har till syfte att genom bilder, berättelser och »geografiska öfverblickar» intressera barnen för hednissionen och dess utveckling. Vid rekvisition hos Red. adr. Högsjö & Hernösand af minst 11 ex. erhålles tidningen portofritt för 55 öre pr ex. **Gratis** erhålles prenumerantensamlare af minst 11 ex., vare sig prenumeration skett å postkontor (då postkvitto bör till red. insändas) eller hos Red., 1 friexemplar af tidningen jämte Kùpkes **Missionshistoria** (230 sidor) **genast**.

Prenumeration bör gärna ske före 20 december.

(G. 26500)

[3079]

Fru MARIA FERLINS Handskhandel

17 Drottninggatan

Rikstelefon 373.

Rekvisitioner från landsorten

Stockholm

Allm. telefon 71 17.

expedieras omgående.

Ett utomordentligt väl sorteradt lager af **HANDSKAR** från de förnämsta engelska, franska och svenska fabriker (Dent's och Jouvins världsberömda rekommenderas särskildt) för Damer, Herrar och Barn i Glacé, Gants de Suède, Doggskinn m. m., fodrade och ofodrade, jämte alla slags vantar, till billiga bestämda priser. [3066]

Presentkort å Handskar tillhandahållas.

FR. V. TUNBORG & C:o,

Mynttorget

Stora lager af svarta och kulörta

Ylle- och Sidentyger,
Afpassade Klädningar och
Baltyger rekommenderas.

Obs.! Flere partier nedsatta till särdeles låga priser. [3086]

Hemstudier.

(Se en uppsats i Idun n:r 16, 1890).

Upplysningar genom Fredrika Bremer-Förbundets byrå, Stockholm. [2898]

Hôtel Kung Carl

— STOCKHOLM —

1:sta klass Hôtel.

Rum från 1: 50 till högre pris.

Omnibus möter. [2811]

Resp. damer

göras uppmärksamma på den genomgående slutförsäljning, som — af inträffade omständigheter — pågår till december månads slut i boden

76 Vesterlånggatan 76, Stockholm.

De artiklar, som erbjudas, äro alla af bästa och redbaraste beskaffenhet, så att inga dälga eller skadade varor förekomma... Prisen betydligt nedsatta, såsom: yllefiltshalar, stora fyrkantiga 4: 50—7 kr., fina yllelångshalar (s. k. axelschalar) 4 kr., yllekoftor 2: 50—6 kr., yllevästar 1: 50—4 kr., stickade yllekjolar 2: 50—5 kr., vigognekjolar 1: 50—2: 50, yllelif 60-75 öre, d:o med ärmor 1 kr., fransyska snörlif 2—4 kr., bomullstriklif 2: 50, svart yllemoaré 50 öre halfmeter, fin, kulört slät sammet 42 öre, ylle-kamgarns klädningstyg 30 öre, vigogne-klädningstyg för hösten 25 öre, helylle-flaneller 50 öre, halfylle-flaneller 30 öre, fina satinerade bolstervar 25 öre, handväfda svenska bolstervar 21 öre, norska bolstervar 17 öre, bästa möbel- o. täckkattuner 25 öre, äkta röd, 80 cm. bred diagonal 22 öre, d:o d:o damast d:o 30—35 öre, Hallands handduksdräll med röda bårder 35 öre, fyrskäftad handduksväf 25 öre, tvåskäftad d:o 21 öre. För öfrigt slutförsäljas alla slags bomullsvaror, såsom klädningstyg, kypert, parkum, madapolam, kambrik, shirting, domestik och kalikå vida under nu gällande priser i lilla butiken n:r 76 Vesterlånggatan, nära Järntorget, Stockholm.

Obs. röda affischer utanför.

Resp. rekvisitioner från landsorten blifva omsorgsfullt och med fullkomlig redbarhet pr efterkräf expedierade [2905] af **A. Rising.**

HELISOVÄNNEN

börjar 1891 sin 6:e årgång; 2 häften i månaden. Korta lärorika artiklar i *helse- och sjukvård*; praktiska råd för stort och smått ondt; nyheter i helsevård från in- och utlandet; *skönhetsmedel*; svar på frågor. I vårtiden afhandlas våra brunn- och badorter. — För det svagare könets bästa åtföljes hvarannat nummer af en *illustrerad gratisbilaga* i bokform afhandlande

Kvinnans släktlif

såsom gift, maka och moder. *Fru-timmerssjukdomarne* skola till orsaker och natur belysas; embryo-läran skall afhandlas. — Bidrag af många läkare. — Årspris endast 2 kr. 50 öre på posten eller hos bokhandlare. Prenumerantensamlare antagas. Annonser införas. Utgifves i Stockholm af med. d:r **E. W. Wretling.** [3083]

God helse är bättre än stort kapital.

Goss-Trikåkostymer.

Extra prima helylle för 3 o. 4 års 3: 25, 5 o. 7 års 3: 50, 8 o. 10 års 3: 75. Prof på kvalitén, då 30 öre i frimärken insändas till

tillverkaren [2917]

O. Williamson, Borås.

En ung flicka,

som vill lära hushåll, gröfre och finare handarbeten m. m., kan få treflig inackordering hos bildad familj å landet. Engelska talas. Piano finnes. Pris 40 kr. i månaden. Svar med första till »P.—G.», Iduns exp. [3016]

R. BLAEDEL & C:os (G. Chelius) Stockholm

ILLUSTRERADE MINNESBÖCKER

i alla boklädor i Sverige och Finland:

- à 1 krona: C. V. Modin, Koraller; Johan Nordling, På livets våg; V. Moll och M. R—g, Vägskvalp; S. H—r, På livets haf;
 L. S., Hemåt och Hvitare än snö.
 à 80 öre: D. Fallström, Ljufva minnen; O. Beer, Blida stämningstunder; S. H—r, Blomsterhelsning; V. Moll, Rosornas saga.
 à 60 öre: L. S., Oförgångliga blommor samt Var stilla för Herren!
 à 50 öre: O. Beer, Violknippan; S. H—r, Hjärtehelsning.
 à 40 öre: Trons vägvisare; Himmelska fotspar; Gröna ängar; Livets väg — dessa fyra innehållande väl valda bibelspråk till daglig
 ledning under en månad.

[3074]

Matlagning.

Potatis- eller Citron-pudding. 12 st. äggulor vispas väl jämte 213 gr. socker, 213 gr. skirdt smör, därefter 319 gr. rifna kokta potatis, 1½ citron, hvar af skalens rifvas samt röras uti, sist vispas de 12 st. hvitorna, som äro slagna till hårdt skum. Slås i form och ställes i en gryta att koka 2 timmar. Serveras med sås af hallonsaft. *Hilda.*

Kanelmunkar. 65 cl. mjölk kokas tillsammans med 53 gr. smör, mjöl så mycket att det släpper pannan. Sedan smeten är kall, röras 6 st. ägg uti — ett i sänder — och massan arbetas väl. Kakorna kokas i god flottyr och läggas upp med en tesked samt rullas strax därpå i kanel och socker. *Hilda.*

Gräddkaka. Ett glas tjock grädde vispas till skum. 4 st. äggulor vispas tillsammans med socker, 3 matskedar hvetemjöl — sist de till hårdt skum slagna hvitorna. Massan slås sedan i väl smord form beströdd med hvetemjöl och gräddas i därtill passande ugn. *Hilda.*

Gräddväfflor. 131 cl. grädde vispas till hårdt skum, däruti röres så mycket hvetemjöl, att smeten kännes tjock för vispen, och sist ihälles 65 cl. vatten. Skulle smeten vid gräddningen visa sig vara för hård, spådes den med vatten, i motsatt fall tillsättes mera mjöl. *Elin F.*

Tutti-frutti-pudding. 3 dl. grädde, 3 mandelbröd, 1 finhackadt syltadt pomeransskal, 4 äpplen, skalade och skurna i små tärningar, det rifna skallet af en half citron jämte syran, 53 gr. biscuits, 6 hela ägg, ett i sänder, slås i glacerade formar och sättes i vattenpanna i ugnen att gräddas. Serveras med vaniljsås. *Elin F.*

Efterrätter.

Äppelmarmelad. (Svar å frågan 744.) 4,251 kg. (10 R) äpplen, skalade, fria från kärnor och skurna i klyftor, kokas med 2,125 kg. (5 R) socker i 1,3 liter (1 stop) sur lingonsaft under två timmars jämn omröring; då mesta bettan gått öfver, upphälles det i en stenburk eller kruka. Kallt, täckes det med en linnelapp doppad i kognak. Blir så fast, att den kan skäras med knif, och har en frisk och angenäm smak. Håller sig förträffligt flere år. *Olga.*

Handarbeten.

Julkappsarbete för barn. Helt praktiska saker för sängkammaren äro väggkorgar, hvilka, upphängda bredvid tvättstället, äro afsedda för att hysa en mängd småsaker, som eljes ej ha någon bestämd plats. Man köper i någon galanterihandel med japanska och kinesiska varor de af tunn bast flätade, på båda sidor öppna manschetterna, som man nästan alltjämt kan se arbetande kineser bära. De likna egentligen en blomkruka och äro trängre i ena ändan. I denna ända fastsyr man rundtom kanten ett band så bredt, att om man rynkar och drager tillsammans den andra kanten af bandet, en fullständig korgbotten uppstår. Därpå anbringas man i öfre och nedre kanten af den slända bildade korgen ett veckadt kulört sidenrysch, förser den på den vidare ändan med en grepe af band, och korgen är färdig. Om man så vill, kan man äfven pryda den med ett litet kulört broderi rundtom. Vill man ha flera korgar i olika höjd, klipper man af dem efter behag, men måste då genast montera dem i kanten, emedan flätningen eljes går upp. För afkammadt hår, knappar, hårnålar,

27 december

är 3:dje dragningen i Kulturhistoriska Föreningens lotteri på konst-, industri- och slöjdföremål. Lotteriet omfattar 10,000 vinster, värda 175,000 kr., och med hufvudvinster af 2,500, 2,000, 1,500 och 1,000 kr. värde. Lottsedlar till 2 och 3 kr. säljas i alla boklädor. [1989]

AKTA COLLODIN

Tillförlitligaste och af Tusentals personer bepröfvadt medel mot liktornar, värter, hudhårdnad och nagelträng. Obs. alltid denna invigtrade etikett som garanti för varans äkthet.

Säljes i Stockholm hos C. F. Dufva, Drottningg. 41, Louise Blomberg, Vesterlångg. 39, Elin Edlund, Drottningg. 63, Hylin & Co Parfymmagasin, Tidningskontoren m. ö.; i landsorten i väl-försedda Parfymeri-, Ekiperings- och Cigarrafärer å 1 kr. fl. Sändes franko mot kr. 1,10 i frim. [1767] Axel Litström.

Till julen!

Arbeten i träskulptur och glödrättning, målningar, väfnader m. m., passande till julpresentar. Oskulpterade träsåker såsom: ramar, stafflin, skrifbordssaker, bokställ, brödbråden, brödknivar, brickor, permar m. m., för träsnideri och målning till de billigaste priser.

Nord. Konst- o. Slöjdtställn. 9 Kungsgatan 9. [3005]

Adolf Bonniers förlag: Rådgifvare för husmödrar.

En samling råd och upplysningar för hemmet och hushållet. Bearbetning från tyskan af O. H. D. Med 68 upplysande träsnitt. Pris 3: 50, inb. 4: 50. [2149]

Näringsmedel o. deras näringsvärde. Inköp af näringsmedel. Råa näringsmedels förvaring. Inläggning o. konservering. Näringsmedlens tillredning. Vattinet i hushållets tjänst. Kokkärl o. hushållsgeråd. Arten o. beredningen af olika slags blandningar. Spisens o. kakelugnens skötsel. Ordningen i hushållet. Tvätt. Fläckars borttagande. Sprit- och fotogéulampor. Striden mot ohälsa i huset o. köket. Praktiska vinkar för varma och kalla dagar. Helsevården i familjen. Sjukrummet.

Sparsamma Fruar!

Gammalt ylle och ull emottagas till spånad, väfning af såväl hand- som maskinvädda tyger, äfven passande till gardiner. Schalar, filtar, doffel, utmärkta kläden till herrkostymer m. m.

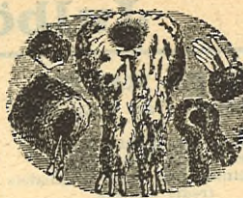
OBS! Hvar och en får sitt ylle tillbaka i form af garn eller väfnader. OBS! Spånadsafgiften den billigaste här på platsen. Hildur Andersson.

12 Klara Norra Kyrkogata 12. Telef. 26 53. [2836]

Pianinos, Flyglar & Orgelharmonium

från de bästa svenska och utländska fabriker. Största lager! Billigaste priser! Fullkomlig garanti! Liberala betalningsvillkor! OBS! Äldre instrument tagas i utbyte.

J. LUDVIG OHLSON, Stockholm. 16 Regeringsgatan 16. [1423]

Vackert Skinnbräm

från 65 öre, 80 öre, 1 kr., 1,25, 1,50 pr hel mtr. OBS. Nya och moderna varor! Skinn-Muffar fr. 1: 75, 2, 3, 4, 5 o. till högr. pris. Skinn-Kragar » 2, 3, 5, 7, 10 » » » Skinn-Boor » 4, 6, 8, 10, 12 » » » Skinn-Peleriner 7, 9, 12, 15, 18 » » » Skinn-Mössor 4, 6, 8, 10, 12 » » »

OBS. Beställningar, förändringar och reparationer emottagas till billigaste priser

41 LUDVIG EDLER, Körsnär 41

Regeringsgatan. [2940] Ett mångårigt praktiserande yrket på de största fabriker såväl i Sverige som Tyskland, Schweiz, Frankrike, England och Amerika garanterar ett godt arbete.

Venersborgs Margarinfabrik

Venersborg, är nu i tillfälle erbjuda allmänheten sin utmärkta, bästa och absolut rena råmaterialier tillverkade **Margarin.**

Vår margarin öfverträffar otvifvelaktigt alla hittills i handeln förekommande fabrikat. Förutom en bättre, renare smak och längre hållbarhet har vår Margarin genom tillgodogörandet af egna nya uppfinningar betydande företrädet, att den är fullt lika användbar för stekning och matlagning som natursmör.

Vi vilja icke underlåta att påpeka, det tillverkningen försiggår under kontroll af prov-läkaren dr C. A. F. Friman, Venersborg, af staten utsedd kontrollant. Order expedieras skyndsamt direkt från fabriken eller genom våra agenter.

Venersborgs Margarinfabrik, Venersborg. [3000]

Nilsson & Dahlbeck

Lager af

Gosskläder.

STOCKHOLM

35 Regeringsgatan 35 [2754]

Stockholms affärsmän är Norrtelje Tidning

ett af landsortens bästa annonsblad, därför att en stor del af Norrtelje Tidnings läsare bor i trakten, som hafva all sin handel på hufvudstaden. Annonpris: 10 öre före och 8 öre efter texten, med rabatt för längre tids annonsering. [2747]

Försök

extra fin delikatessill, » » anjovis, alla slag. sardiner, ryska och franska arter, sardis, hummer, Haricots verts, hos 46 69 Fredrik Sydow 46 69 25 Klarabergsgatan 25. [2930]

Ingen fotbeklädnad

är mera onyttigt af barn och yngre personer än lappskor. Önsken I, att barnen skola springa ljudlöst i edra rum, så försen dem med dessa prydliga och praktiska skodon — ingen julkapp blir för dem mera välkommen.

Lager i Stockholm hos hr Carl Liljeqvist, fröken Wendela Almén, Svenska Konstslöjdtställningen; i Göteborg hos hr Edvard Johanson; i Örebro hos hr A. P. Forsner och i de flesta större landsortsstäder, äfvensom vid fabriken, post- och telegrafadress [3027] Lappskofabriken, Arvika.

Bästsorterade B OSÄTTNINGSMAGASIN i Sverige. Josephsson & Ågren [2968] 13 Drottninggatan 13

Billigt och väl

utföras lagningar, förgyllning och försilfring i Guldsmedsverkstaden, 7 Brunkebergsgatan 7. [2899]

För känslig hud!

För ömtålig hud!

För ansiktet!

KÖP Henrik Gahns Victoriatvål!

Fin toalettvål, innehållande anti-septiska beståndsdelar. Skyddar för inficerande ämnen. Är fullkomligt neutral.

Säljes i välförsedda detaljaffärer. [2809]

bandändar, hakar, trådulle med synål och fingerborg etc. äro dylika korgar mycket passande. Äfven vid sybordet såsom lappkorg, vid blomsterbordet för vissnade blad och blommor äro de till nytta och skola säkerligen öfverallt vara en välkommen gåfva, som för sin billighets skull väl lämpar sig för de små gifvarinnornas finanser.

För julbordet.

I. I karamellväg.

Pepparmyntpastiller. Strösocker sättes i en glaserad panna med pip på den heta hällen för att bli riktigt torrt, blötes därefter med litet vatten och ett par droppar pepparmyntolja. Röres en stund och upphettas sedan till nära kokning, men bör dock ej få komma i verklig kokning och ej kännas för tunnflytande. Genom uthålls-pipen eller med tesked drypas små runda karameller på bleckplåt. Finer man, att massan blir för tjock under afsvalningen, bör pannan sättas tillbaka på elden och spådas med ett par vattendroppar. Emedan färgen därefter blir något gråaktig, gör man klokt att tillsätta litet upplöst s. k. rödsbstans (eller kochenill), så att man får vackert röda pastiller.

Fruktpastiller. Lemonadpulver (apelsin, citron eller hallon) som man köper på apoteket upphettas som ofvan, naturligtvis utan vidare essens.

Negerhufud. $\frac{1}{2}$ kg gul farin, 4 matskedar vatten eller gräde, smör så mycket som en böna, 4 teskedar stött kanel, 2 dl. kryddnejlikor, $\frac{1}{2}$ kg. rifven och $\frac{1}{2}$ kg. hackad sötmandel kokas under omröring då och då, tills det blir pösigt och sockrar sig vid kanterna af tälgstensgrytan. (En sådan begagnar jag till all karamellkokning.) En rund spilkum har man förut smort med litet smör (eller doppat i kokt vatten), smeten hälls hastigt i och bör genom spilkummens vändning rinna rundt omkring dess kant, så att det blir lika tjockt öfverallt och tomrum i midten. Då den kallnat och tillräckligt stelnat, provfar man genom vridning af karamellen, om den lossnar — går det ej genast, så beror det på att kanten ej var nog smord — och stjälpur upp karamellen.

Gräddkarameller. Gul farin, gräde och smör som vid föregående, med endast vanilj som krydda, kokas under ifrig omröring, i synnerhet mot slutet; smeten hälls på en större smord plåt och indelas med knif i rutor. så snart den stelnat något; aldeles kall brytas karamellerna isär.

Biscuitkarameller (Geduld-kuchen). 125 gr. socker, 2 hela ägg och något citronsocker vispas öfver lindrig koleld, tills massan blifvit tjock och skummig, men utan att komma i kokning. — Med vispningen fortsätter man, tills massan kallnat igen. Då tillblandas 187 gram torrt fint mjöl, och med tratt eller sprits sätts två och två droppar bredvid hvarandra (på hvitt papper), hvilka flyta i hvarandra och sedan bilda s. k. skosulor. Man kan beströ dem med florsiktadt socker. Ugnen får ej vara för varm, utan så att de långsamt gräddas ljusgula. De måste lösas från papperet, medan plåten står kvar på en varm häll, ty de svalna fort och fastna då vil papperet.

Marängkarameller. 3 äggwhitor vispas till hårdt skum, 250 gr. vanilj-blandadt socker röres en kvart därmed och ställes ut i kölden några timmar; därefter blandas så småningom 125 gr. fint hvetemjöl (gärna hälften potatismjöl), och karamellstora plättar sätts med tesked på en väl smord plåt. Först låter man dem torka 3 timmar på ett varmt ställe, därpå gräddas de hastigt i en het stekugn.

Mandelkarameller. $\frac{1}{2}$ kg. socker kokas till kulsocker (d. v. s. om något af lagen tages mellan 2 fingrar och genast doppas i vatten, bör sockret

Julböcker på Wilhelm Billes förslag.

PIETER MARITZ.

Boersonen från Transvaal af
August Niemann.
Med talrika illustrationer.
Öfversättning från tyska originalens tredje upplaga af
Richard Bergström.
Pris 4: 25; inb. 5 kr.

Kalle Hjelm

Barndomsminnen
upptecknade af
C. O. Berg.
Med talrika illustrationer.
Pris kart. 1: 50.

Johanna Spyris

omtyckta berättelser
för barn och barnvänner:
Älvan från Intra och andra berättelser.
Illustrerad. Pris kart. 2: 50.
Wiseli finner rätta vägen Illustrerad.
Pris kart. 2 kr.
Sina. Pris kart. 2: 50.
Vid klippforsen. Illustrerad. Pris kart.
50 öre. [3077]

Vår Daniel

och andra dikter
af
Edv. Fredin.
Pris 3 kr., inb. 5 kr.
Be önad med Svenska Akademiens stora pris.

Dikter

af
K. A. MELIN.
Pris häft. 2: 25; inb. 3: 25.

Prisessan och Svennen.

Sagodikt
af
K. A. MELIN.
Pris kart. 2: 50; inb. 5 kr.

Ur Onkel Adams Portfölj.

Efterlemnade skifter i urval
af
C. A. Wetterbergh.
Pris 4: 50; inb. 5: 50.

Nederländernas frihetsstrid.

Historien om den Nederländska republikens uppkomst af
J. L. Motley.
Pris 15 kr., inb. 21 kr.

Ödemarkernas barn af Bret Harte. Pris 1: 50.

Teå kvinnor eller en? Från doktor Leonard Benarys manuskript af Henry Harland. Pris 1: 50.

Den blinda musikern. Studie af Vladimir Korolenko. Pris 1: 50.

Sabbatsstunder.

Korta betraktelser öfver kyrkoårets gamla högmessotexter af

K. L. Johansson.
Pris häft. 3 kr., välskt band 3: 50, bättre band 4 kr.

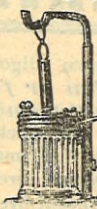
Historiska romaner:

Faraonernas Skattkammare, Roman från det gamla Egypten af W. Walloth. Pris 2: 25.

Bissula, Berättelse från folkvandringarnas tid af Felix Dahn. Pris 2 kr., inb. 2: 75.

Nunnekriget i Poitiers. Berättelse från folkvandringarnas tid af Felix Dahn. pris kart. 1: 50.

JULKLAPP.

Gummiställ, praktisk prydnad på skrifbordet. Pris 2 kr.

Bästa medel mot snufva är torra och varma fötter — rekvirera därför **Vaselin** à 50 öre pr ask till skodonens ingnidning — samt **hår- eller halmsulor** till 50 à 75 öre paret. Uppgif fotens längd.

Tänk ock på tänderna och köp **D:r Martins berömda Tandpulver.** Pris i pappask 1 kr., i ask af nickel 1 kr. 25 öre.

Sändes mot postförskott eller efterkraf. **Uppköp af julklappar** m. m. ombesörjes.

Maria Ström,
[3076] 31 A. Engelbrektsgratan.

Blott några ören

kostar under hela december den nya, dagliga, innehållsrika och omväxlande samt därför redan mycket spridda och allmänt omtyckta **Stockholms-Tidningen**, hvilken med skäl kan kalla sig **Sveriges billigaste tidning.** — Prenumeranterna äro berättigade till **afjytsfria läkareråd** och **råd i ekonomiska frågor.**

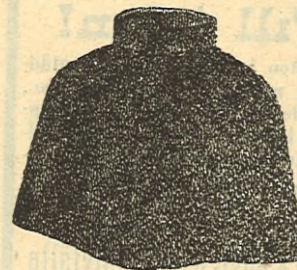
Stockholms-Tidningen innehåller särdeles mycken läsning för familjen, »bilder ur lifvet», **humoresker**, rikhaltig skämtafdelning samt spännande följetong, i regeln en svensk originalroman, särskildt skriven för tidningen. Ny intressant följetong börjar i midten af december! Hvarje prenumerant för december erhåller sig **fritt tillsänd med posten**, utan besvär och kostnad, en **plansch**, innehållande **porträtt af öfver trettio af Andra kammarens män**, hvilken plansch är en prydnad för hemmet och en intressant taffla för hvarje besökande. Prenumerera nu strax antingen på **Morgonupplagan**, som sändes med morgonposterna, eller på **Landsortsupplagan**, som afgår med aftontågen. Den förra är större och rikhaltigare, men priset för december är lika för vilkendera upplagan som tages, eller **blott 50 öre med postarvode**, ett orimligt billigt pris för riksdagsplanschen och de **25 nummer**, som utkomma under december.

Prenumerera nu strax på prof!
[3090] (G. 26215)

Damer! Affär!

Fin och lättskött affär — ekiperings- och korta varor — säljes billigt i stor sjöstad. Sv. t. >7000, Iduns byrå.

[2998]

Moderna Pelskragar,

passande för både höst och vinter, i stort urval från 7 kr. till högre priser hos

D. Forssells Söner & Co,
10 Drottninggatan 10.

[2457]

HERM. MEETHS

Jul-
presenter!

Regeringsgatan 26 & Vesterlånggatan 34,

rekommenderar

ett vackert och rikt urval af
dekorativa och nyttiga
artiklar, särdeles lämpliga till

Julpresenter.

[3028]

Praktisk Konstväfnadsskola, 37 Norrlandsgatan 37.

Undertecknad, som i 12 år förestått Elfsborgs läns Väf- o. Slöjdskola, meddelar undervisning uti alla sorters konstväfnader och enklare väfnader. Elever, som önska deltaga i undervisningen, torde anmäla sig i skolans lokal. Väfstolar med tillbehör anskaffas. Beställningar af alla sorters Konstväfnader emottagas och utföras noggrannt till billigt pris. Diverse Konstväfnader, såsom Portierer o. Gardiner af ylle o. bomull, Borddukar, Serveringsdukar, Parad- o. Badhanddukar, Kuddar, Förkläden, Flossa o. Kiddermönster samt enklare Mattor jämte Gardiner m. m., passande för sommarnöjen, finnas till salu.

Johanna Brunsson.

Ia pris Eskilstuna 1878.

Oumbärligt för hvarje hushåll!

H. E. Ekströms

patenterade

Jästmjöl.

Bästa jäsningsmedel vid finbakning. Tillhandahålles i burkar à 1: 25 & 75 öre hos hvarje välsorterad specerist i Skandinavien samt i parti vid

[3025] **Örebro Kem. Tekn. Fabrik.**

Väl stickade sängtäcknen

af bomullstyg 4: 50, af kattun 5 kr., af röd diagonal 5: 50 och af röd blommig damast 7 kr., alla försedda med god stoppning. Hvita pikésängtäcknen 2: 50 — 5 kr., stora, fyrkantiga, hvita fasonerade borddukar (vaxduk) 3: 50, stora, fyrkantiga manillaborddukar 2 kr., aflånga vaxdukar till byråar 75 öre, m. m. uti lokalen **76 Vesterlånggatan**, Stockholm.

Till landsorten expedieras mot efterkraf.

A. RISING. [2906]

kunna rullas till en kula), 18 cl. mandelmjök och litet vanilj tillsättes, och massan kokas ännu en stund. Upphålls på marmorskifva eller smord plåt, så att den flyter ut jämnt; skäres i bitar, innan den hunnit kallna.

Malkkarameller. Dessa i handeln rätt dyra karameller kan man mycket billigare bereda själf: $\frac{3}{4}$ kg. vatten inkokas till hälften med $\frac{1}{2}$ kg. rostadt kornmalt, silas och tillsättes $\frac{1}{2}$ kg. socker, hvarmed dekokten kokas, tills den håller karamellprovet. Slås på marmorhäll e. d. och behandlas som Grädd- och Mandelkarameller.

Öfverdragna mandlar. Mandlar omröras i grytan öfver eld, tills de äro genomheta. Hälften så mycket som deras vikt socker har i en annan panna med litet vatten kokats till s. k. segt socker (34° på sockerprovaren. En sockerprovare kostar ungefär 75 öre). Här af slås några skedar i sänder på mandlarna, hvilka dess emellan skakas tills de se torra ut — ungefär 6 gånger. Någon essens kan blandas i sockret, äfven en sked gummidragant. så fastnar sockerlagen bättre. Mot slutet förtunnar man lagen något. Mandlarna böra se hvita och glänsande ut.

Sockerpullor eller -- gryn. Anis- eller korianderfrö afdammas väl, och en sockerlag såsom föregående hålles genom en blecksikt, öfver fröna, hvilka i öfrigt tillagas såsom mandlarna.

Stenia.

II. Konfekt.

Marzipan. 250 gr. skållad rifven sötmandel, hvaribland några bittra, 250 gr. fint socker, 1 tesked potatismjöl, 1 matsked grädd- och 1 dl. rosenvatten kokas, tills det lossnar från grytan, och röres ännu en lång stund efteråt — arbetas sedan rätt länge på ett bräde, beströdt med socker, blandadt med litet potatismjöl. Af massan formas tjocka runda kakor, mönster skurna i trä (smörformar) tryckas på, och marzipanen får stå och torka — dock ej i ugn. Skäres sedan i skivfor.

Marzipankonfekt. Af ofvanbeskrifna marzipanmassa formas mycket små runda och aflånga miniatyrbröd, litet märkta med knif; dessa sättas på en plåt i en lagom varm ugn för att bilda skorpa och gräddas gulbruna på ytan.

Marmelad. Äpple- eller päronmarmelad kokas minst en månad före den skall begagnas; ty, upphåll i låga bleckformar, behöfver den långsamt — under vändning — själfstorka i rumvärme. Med krusknif skuren i aflånga bitar serveras marmeladen.

Marmeladkonfekt. Aprikos- eller äpplemarmelad blandas med mycket fint hackadt kanderadt pomeransskal och 1 äggula på hvarje skedblad marmelad samt sist det hårda ägghvitskummet. Af blandningen sättes små bollar på papper eller plåt — hvilka öfverströs med socker. Gräddas i ytterst svag ugnsvärme.

Kanderade frukter. Syltade körsbär e. d. uppläggas på porslinsdurchslag eller fiskbotten. Sockerlag, kokt till 35 grader, har man hastigt att kallna (genom att sätta pannan i kallt vatten, betäckt med i kallt vatten doppadt papper). Hålles kallt öfver frukterna, hvilka öfvertäckas med tillräckligt rymligt lock. Under durchslaget står naturligtvis ett fat, dit det öfverflödiga sockret skall rinna. Efter $\frac{1}{2}$ dygn upp- tagas bären försiktigt och torkas.

Stenia.

Julgransprydnader.

Snögubbe. En tom trådulle viras med linnelappar, tills den bildar en jämn cylinder. Därpå fästes en kula af vadd såsom hufvud, som fått ett par svarta pärlor till ögon, ett svart streck till näsa och ett rött dito till mun. Kroppen lindas äfven med vadd, af hvilken upptill rullas båda armarna, som läggas ihop framtill. En viken trekantig hatt af svart papper med någon

Holländska Magasinet

konkursmassa.

Julklappar

till halfva värdet

Näsdukar

med kulörta bårder

Näsdukar

med broderade namn

Observera!

Vid köp af Näsdukar
lemnas ytterligare rabatt
Om 1 duss. tages 10%

2 „ „ 15%

3 „ el. mera 20%

Norra Smedje-
gatan 14

[3068]

Hôtel Victoria

[2996]

Målning o. reparerering
af kinesiska lackérarbeten
utföras väl.

Observatoriegatan 15
ö. g. 3 tr.
Martin Ekström.

[2939]

BARNKLÄDER
Bästa sortiment
och billigast hos
Mina Lundell [2986]
40 Drottninggatan 40, 1 tr.

Adolf Bonniers förlag: [2856]
WÄCHTER, kvinnans själfhjälpl
vid underlifslidanden, öfvers. med
10 träsn. 75 öre ERICSSON, Blom-
sterodling i boningsrum. 4:de uppl.,
med 43 träsn. 2 50, inb. 3:50. Anlägg-
ning och skötsel af sötvattens-
akvarier af O. E., med 31 träsn. 75 öre.

Stort urval af
Glas- och Porslinsresorviser
i nya, smakfulla mönster,
Nysilver, Nickelvaror, Bricker,
Knivar och Gafflar. Lyxartiklar.
Reel behandling. Billigaste priser.

G. Johanson
Kosta Glasmagasin,
24 Regeringsgatan 24. [2995]

Glasögon
Pincenez, Teater- och Reskikare
m. m. af bästa kvalitéer hos
Fabrikör **C. G. Collin**,
3 Storkyrkobrinken 3.
Filial: 20 Fredsgatan 20.
[2358]

Claestorps-Boden,

26 Fredsgatan 26.
Stort lager af svenska
Leksaker, Gunghästar,
Dockskåp, Barnmöbler,
m. m.,

Piedestaler,
Serveringsbord.
För montering:
Salongsbord, Stolar,
Afdelningsskärmar.

[3022]

Bärviner,
Bärsaft och Ättika
af
Liljeholmens Vinfabriks
prisbelönta tillverkningar försäljas
hos hrr specerihandlande. Se Idun
för fredagen den 25 april.
Viner och safter försäljas
på hel- och halbuteljer, tredubbel
ättiksprit på större flaskor, alla
försedda med etiketter, innehåll-
ande fabriken's namn. [1896]

SVARTVIKS
Stärkelse,

svenskt fabri-
kat, gifver lin-
net, utan att för-
störa det, en
bländande hvil
färg. Till salu
hos alla speceri-
handlande i ri-
ket. [1487]

BRÖDRENE HALS'S
Pianos, Flyglar, Orgelharmon.
Abr. Lundquist's
Pianos fr. 600—1200 Kr.
K. Hof. Musik- och Instrumenthandel.

Billigaste betalningsvillkor.
Begagnade instrument tagas i ut-
byte. [3009]

Telegram!

På grund af den oerhörda omsätt-
ning min patenterade **Examinator** rönt,
säljes den till 1,50 pr st. Svenska
tidningar hafva gifvit den de vackra-
ste vitsord för sin förmåga att roa och
underhålla både ung och gammal. Er-
bjuder äfven härmed en godköpsupp-
laga, benämnd **Lilla Examinatorn**.
Densamma är öfvervärdigt fin, men säljes
det oaktadt till 1 kr. pr st. Likvid
torde insändas pr postanvisning. Vid
partiköp lemnas rabatt. Parti- o. mi-
nutförsäljare i Stockholm hrr A. E.
Jacobsson & Kni, Drottninggatan 29 A.
3055] **John Fröberg, Finspong.**

Au bonheur des Dames,
60 Drottninggatan 60.
Specialité: [3047]
Band.
Största lager. Billigaste pris.

Ingen moder
hör underlåta att köpa den älskliga ita-
lienska författarens **Farina's** nyss i
öfversättning utkomna bok
MITT BARN,
som spridt hans rykte i alla länder.
Fin iakttagelseförmåga och älskvärd hu-
mor täfva med hvarandra i denna tju-
sande bok, som öfverallt, där mo-
derslycka och fadersstolthet fin-
nes, skall finna öppna hjärtan.
(Adolf Bonniers förlag; 2: 50.)
[2751]

Allmänt erkänt bästa, hittills oöfverträffade, välformade

Snörlifvet La Gracieuse

hvilket ej behöfver hårdt tillsnöras för att blifva välsittande. Finnes endast att erhålla i Sverige genom

HENRIK LABATT, Stockholm, 27 Drottninggatan 27, 1 tr. upp.

OBS! Expedieras mot efterkraf, om storleken kring lifvet uppgifves i decimaltum eller centimeter. Storlekar finnas från 48 till 85 centimeter. [2904]

sorts plym eller kokardprydnad och en klippt julgran mellan armarne fullbordade gubben. *Stenia.*

Kedja af enbär. Man träder upp torkade enbär, drar de färdiga kedjorna genom en gummilösning, låter dem ej riktigt torka, utan beströr dem med olivfärgadt brönspulver, medan de äro klibbiga. Man erhåller skimrande pärlkedjor, som göra god effekt. *Stenia.*

Tändstickslådor. Den yttre delen af tomma tändsticksaskar öfverklistras med glanspapper; på framsidans midt anbringas en passande bild, på bakväggens öfre kant borras två fina hål, genom hvilka en stålträdsögglas fästes till hängare. Skjutlådan fylls med namn och sättes i. *Stenia.*

Korgar af hästkastanjer. Den nedre halfvän skall bilda korgen; af den öfre halfvän låter man precis i midten återstå 1/2 cm. i halvkrets till handtaget, det öfriga bortskäres. Äfven urhållas hela kastanjen försiktigt af ej handtaget skadas. Korgen klädes med stanniol, (samlad under årets lopp från chokladkakor, fina tvålar o. d.). *Stenia.*

Fågelbon af halva äggskal. Man doppar ett jünklippt skal i litet äggvita och lägger antingen färgad mossa eller nappad ull ut- och invändigt. Några sockerägg (öfverdragna mandlar) läggas i. *Stenia.*

Ampel. Ett halft äggskal (färgadt) kantas med en remsa guldplätt, 3 fina hål borras på lagom afstånd, genom hvilka silkestrådar med knut dragne. *Stenia.*

Blomma af ståltråd och pärlor. Man tager 8 fina stålträdsändar, 9 cm. långa och virar 2/3 af längden ihop till en stjälk. Därefter böjas de 8 ändarne i sär, glänsande pärlor trädas på och kvarhållas genom att man gör en öggla af hvarje slutända. *Stenia.*

Kristalliserade korgar. Ståltråd viras med gamla garnrester och formas sedan till nätta korgar. Vatten kokas upp med tämligen mycket alun, korgarne hängas på en pinne eller strumpsticka öfver grytan, så att de riktigt äro neddoppade, men ej nå grytans botten. Upphängas sedan att kallna och torka, hvarvid alunkristallerna vackert framträda. *Stenia.*

Istappar. Af bomullsvadd formar man en tapp, rullar den i gummilösning och därpå i s. k. brillantine. Tappen fästes med knappål i granen, naturligtvis i hängande ställning. *Stenia.*

Bostaden.

Bättre än innanfönster. Arkitekten Flodquists i dagens nummer annonserade patentfönster äro värda synnerlig uppmärksamhet af hvarje husmoder. Fördelarne af att hastigt och bekvämt kunna ventilera matsalar, sof- och rök- rum samt undkomma de besvärliga innanfönstren och dock vara skyddad mot drag och köld äro redan talande skäl.

På uppmaning har redaktionen hos ett par af våra mest framstående män inom byggnadsfacket förfrågat sig rörande dessa fönster och därvid fått ett synnerligen tillfredsställande svar.

JULKLAPPAR.
Inköp af julklappar ombesörjes åt Iduns abonnenter gratis. Till landsorten mot efterkraf eller postförskott. Porto medsändes. [1349]
IDUNS UTRÄTTNINGSBYRÅ.

Gör Edra uppköp af
HANDSKAR
uti
CARL MALMBERGS
välrenommerade Handskaffärer.
Största lager af Vinterhandskar.
Billigaste priser!
Partiaffär och Kontor:
45 Vesterlånggatan. Telefon 7 24.

Butiker:
45 Vesterlånggatan, Telefon 7 24
5 Sturegatan, Telefon 7 22.
24 Södermalmstorg.
Carl Malmberg
Fabrikant.

Till Julen elegantast Presentkort på Handskar portofritt.

Rikhaltigaste lager i Stockholm. [3078]

OSTRON, Extrafina 1: 50 à 2 kr. pr puss. Vid köp af minst 100 st. är priset 10 à 12 kr. pr 100, Hummer, lefvande eller kokt, alla sorters Skogsfågel samt Gäss, Kalkoner, Capuner, Ankor, Poulard, Hamburgerkyckling, Fasaner, Vaktel, Morkulla, Beckasin, Lax, färsk och rök, Färsk saltsjöfisk, färsk rysk Caviar, färsk Tuppkammar, ryska Saltgurkor, ryskt Thé, Sill och Anjovis i utmärkt goda kvalitéer. **WIRÉN & K:nl.** Stockholm. Telefon 22 59, 3 96. Telegrafadress: Wiréns. [2828]

Hos I. Flodin, Sthlm, och alla boklädare:
Bevis att kvinnan egentligen icke är människa.
Af J. Wallfisch. 50 öre. [3058]

OTROLIGT, men verkligt!
Svart helsiden Merveilleux, prima kvalité à 2: 50 pr mtr = 1: 50 aln.
Svart helylle Biaritz, dubbel bredd à 2: 50 pr mtr = 1: 50 aln, kostat 3: 30 pr mtr.
Svart helylle Cachemire, dubbel bredd à 1 kr. pr mtr = 60 öre aln, Profver fritt. Expedieras till landsorten mot efterkraf.
August Carlson
50 Vesterlånggatan 50
61 Drottninggatan 61. [2956]

EXCELSIOR-TE
Direkt fr. produktionsorten importeradt, oförfalskad
KINESISKT TE med fin arom försäljes i flere utmärkta o. prisbilliga kvaliteter gen. Hr Specerihandl. **En gros lager hos Otto Dahlström & Co.** [2356]

Eriksbergs Mineralvattenfabr
Angenäm o. helsosam läskedryck
APOLLINARIS Serveras å de festa Restauranter & Cafèer.
Artificiellt Kolsyradt Mineralv. [2356]

Sophia-Hemmet.
Se den större annonsen i nr 25 för i år [1494]

Extra Dry
Arrakspunsch
Medailed'Or
C. A. Lindgren & K.
hos ärade punschkännare.
Medelsöt [2965]

HUSMÖDRAR!
För att få edert kaffe klart och välsmakande, så använd
Prima Kaffe-medel
Klar-medel
F. I.
hvilket säljes hos 11rr Speceri- & Kaffe-handlande och i parti hos Frans Lidell, Stockholm.
OBS. Hvarje paket är försedt med ofvanstående skyddsmärke. [2849]

Daggdroppar
Fridning för barn o. tillagdom
utkommer i Göteborg två gånger i månaden äfven 1891.
Pris: 3 kronor. [3002]
Prenumerera på närmaste post- eller telegrafkontor. Sveriges finaste illustr. ungdomstidning. Mångfärgtryck.
Bidrag från våra bästa författare.

Hvarje husmoder, som sätter värde på att vid hembakning erhålla goda småbröd och tårter, spis- och knäckebröd, olika sorters limpor, olika slags karameller och glace samt god jäst m. m., m. m. bör insända 75 öre i frimärken till C. O. Ekblad & Comp:s bokhandel i Vestervik, då portofritt erhålles en tillförlitlig Sats-bok för nämnda ändamål. [2167]

WILH. HAGSTRÖM
PAPPERSHANDEL
100 ark
godt papper
samt
100 st. kuverter
[2584] säljas för
60 öre.
Profver sändas franko.
i parti och minut.

Läkareråd.

Jacoba. Utan undersökning kunna vi ej säkert säga, hvad detta är; sannolikt en kronisk luftförskattarr. Vänd Er till läkare för undersökning.

Fru Josephine. Igenid flere gånger dagligen en salva af 5 delar tjära och 5 delar *ankowitz* på 100 delar *diachylon* salva. Annu bättre är det att breda salvan på linnelappar, som sedan på lämpligt sätt fästas medels gasbindor.

E. 1867. Tag hvarje kväll under 20 minuter ett ca 45° varmt fotbad med tillsats af några matskedlar ättika. Efter aftorkningen ingnides kamfersprit och pådragas tunna strumpor, fyllda med potatismjöl, hvilka få sitta på öfver natten.

Lea. I svaren till Ella i n:r 3 och till E. E. i n:r 7 samt Veritas i n:r 12 finner Ni edra frågor besvarade.

Pyrola. Se svar till Eva i n:r 3. — Gör vid dylika tillfällen en hastig doppling i hett (ca 50°) vatten. — Akomman är synnerligt envis.

Öda. Tag under en veckas tid dagligen hvar tredje timma (5 gånger om dagen) en matsked af en 5 % lösning af *sabicylsyradt natron*. Efter ca en veckas uppehåll upprepas kuren. — Ett försök med *lingonrisdekokt* kan Ni ju göra — i alla händelser oskadligt.

Hennes mamma. Står sannolikt i samband med hennes bleksot, hvarför behandlingen bör gå ut på att förbättra denna. I sig själva ha dessa obehag intet att betyda.

Stefania. 1) Nej. 2) Det är oss omöjligt att utan undersökning afgöra, hvar på detta beror; sannolikt på något fel hos bröstets organ. I alla händelser bör Ni undgå en lättare gödningskur, hvarvid isynnerhet mjölkmat och gröt äro att rekommendera; flere måltider dagligen. Dessutom bör Ni undvika alla ansträngningar, men taga regelbunden motion 2-3 gånger dagligen.

Orolig moder. Gif honom tre gånger dagligen ett punschglas kallt Carlsbadervatten. Han bör alltid ha mat på regelbundna tider, nämligen under dagen hvar tredje timme och en gång under natten.

Nina M-m. 1) Ja, antagligen. 2) Beror väl på eder blodbrist och ej på underlivslidandet. 3) Lätta järnmedel, kraftig och riklig föda, undvikande af alla ansträngningar, jämnvigt i lynnet. 4) Väl gjorda afrifningar (med lakan) hvarje morgon.

D:r - d.

Frågor.

N:r 845. 1) Skulle någon af Iduns läsarinor godhetsfullt vilja upplysa mig om hur man förfar vid att genom *alm* göra talkottar prydliga för julgranen? 2) Hur upplöses torkad svamp — allra bäst? Hvilket är bäst — torkad eller saltad kantarell — och hur tillagas den smakligast? 3) Hur använder man oxelbär? Som bären äro goda, ehuru ringa eller intet saftiga, skulle jag önska veta om någon af Iduns mera kunniga läsarinor känna till någon nyttig användning af dem.

Anna

N:r 846. Huru skall man hindra vanliga blomkrukor att mögla?

Ida.

N:r 847. Hvad skall man göra för ett ständigt susande i hufvudet, hvaraf hörseln lider mycket. Om någon godhetsfullt skulle vilja gifva mig ett svar på denna fråga, skulle ingen blifva gladare än djupt bekyrtrade

Öllegård.

N:r 848. Vill någon af Iduns läsare eller läsarinor upplysa till hvilken skicklig läkare man skall vända sig för att genom hypnotism få bot för hypokondri. Snart svar anhelles få emotes af

Tacksam.

N:r 849. Vore mycket tacksam för tillförlitlig uppgift om bästa medel att utrota *vagg-ohyra* i sängar.

Jag har försökt insektpulver, köpt på apotek, men utan framgång.

Prenumerant på Idun.

N:r 850. Skulle någon af Iduns läsarinor vilja ge mig beskrifning med det första på treffliga julgransprydnader som man själv kan förfärdiga, och äfven försöka sälja.

Företagsam.

N:r 851. Vill någon af Iduns läsarinor vara af den godheten gifva mig en beskrifning på en ej för dyrbar dräkt till en maskeradbal — t. ex. en turkinne- eller zigenerskedräkt. Jag är lång och mycket mörk. Ödmjukligen

Sally.

N:r 852. Råd önskas, om man kan förvara fisk-korf någon längre tid på annat sätt än att ha den liggande i lake då den mot slutet ej blir så god som i början. Går det an att låta bli salpeter i både korf och lake?

För snart svar vore »Oerfaren» mycket tacksam.

N:r 853. Skulle någon af Iduns ärade läsarinor vilja lemna mig prof på en virkad treflig lakanspets? Mycket tacksam härför vore

Linnéa.

N:r 854. Skulle någon kunna uppgifva en basar-butik, helst i Stockholm eller Göteborg där finare arbeten, sasom broderier, virkning m. m. utlemnas till hemarbete.

Prenumerant. F. W. J.

N:r 855. En ung flicka, som önskar sig plats som skriftråde hos häradshöfding eller annan tjänsteman, frågar härmed Iduns välvilliga läsare hvilka kunskaper fördras för att kunna antaga en sådan plats? Är det nog om man går igenom en bokhålleriskola? Hvar finnes någon sådan i Stockholm, eller annorstädes? Hvad är priset — När börjar kursen — huru lång, o. s. v.?

Ingen vore tacksammare för skyndsamma upplysningar i detta ämne än —

Sylvia.

N:r 856. Vile någon af Iduns ärade läsarinor sända mig ett monogram M. M. samt ett lättare broderi i klump eller platsöm till lakan och örngätt, vore en »flicka från landet» mycket tacksam.

Percy F. Luck & Co

Stockholm.

China Theer.	Pris pr kilo	Blom The.	Pris pr kilo	The-Blandningar.	Pris pr kilo				
Congou.		Finest Blom Pekoe 16: 50		Non Pius Ultra ..... 11: —					
Finest Moning.....	11: —	Blom Pekoe n:r 1	9: 70	O. T. D.	8: 50				
Kungchow	9: 20	Blom Pekoe n:r 2	7: 30	Czarens	7: 30				
Oonfa	7: 70	Finest Scented Orange Pekoe	7: 80	Mandarin	6: 40				
Moning	6: 20	Hyson (grönt)	6: 20	Stora Moguls	5: 40				
Kaisow n:r 1	5: 25	Seented Orange Pekoe	6: 20	Mikadons	4: 50				
Kaisow n:r 2	4: 30	Oolong	5: 25	Kalifens	3: 50				
Kaisow n:r 3	3: 50	Indiska Theer.							
Congou	2: 80								
Souchong.						Finest Assam	11: —	Rehausens, original.....	7: 10
Finest Souchong	11: —					Malty Cachar Pekoe	9: —	Rehausens	4: 30
Lapseng Souchong	7: —	Assam	6: 20	Smulthe	3: 50				
Souchong n:r 1	5: —	Ceylon	6: 75	<i>Särskildt framhålla vi »Stora Moguls» och »Mikadons» theblandningar å kr. 5: 40 och 4: 50 pr kilo såsom varande mycket passande hushållsthe af god kvalité.</i>					
Souchong n:r 2	4: 30	Darjeeling.....	4: 80						

Försändelser till landsorten emot efterkraf eller postförskott. [1645]

Billigaste Julinköp af Klädningstyger

Tjocka, goda dubbelbreda från kr. 1: 20 pr mtr = 70 öre pr aln, Helylle Serge, Rayé, som förut kostat kr. 2: 75, 2: 50, 2: — pr mtr, nu 1: 75, 1: 68, 1: 25 pr mtr.

Svarta Helsiden Merveilleux från 2: 50 pr mtr; hvarförutom vi rekommendera vårt stora lager af schalar, eleganta underkjolar i såväl ylle som siden med ylle-flanellfoder, paraplyer för damer o. herrar från de enklaste till de mest eleganta o. moderna billigast hos

Basaren å Norrbro ANSTRIN & K:ni Stockholm

Rekviritioner öfverst. 20 kr. fraktfritt

Husmödrar!

Försöken *Th. Winborg & Co* i Stockholm tillverkningar af

Lactoserin-Cacao,

förordad af professorerna C. E. Bergstrand och Olof Hammarsten;

Concentrerad Ättika
på flaskor för utspädning.

Senap,
blandad som engelsk o. fransk, flere sorter.

Biffstekssås,

Soja,
Malda kryddor (garanteras oblandade) på blockdosor med genomborrade lock.

Flere prismedaljer erhållna, och äro fabrikaten fullt jämförliga med de bästa utländska. Tillhandabällas hos hrr specerihandlare. [2228]

Ullgarner

för maskinstickning

billigast; profiler och prisuppgifter på begäran.

J. H. Almgren,
Borås. [2909]

Ospritadt Portvin,

ej beredt för Londonskeppning, å 1: 50 och 2: 50 butelj.

Vid kontant köp lemnas 10 proc. rabatt

Leffler & K:ni,
6 Hötorget 6.
Vinbolaget Brages efterträdare. [2697]

CARL JOHANSONS

Möblerings-affär,

45 Drottninggatan, en tr.
Stor utställning af Möbler i moderna och antika mönster.

Äkta ryska Gummigaloscher.

Nytt, färskt lager af alla brukliga modeller nu inkommet.
Fabrikpriser. Messingsbokstäfver gratis.

43 Schosty & K:ni 43

Drottninggatan. Telefon 54 07.
hörnet af Klarabergsgatan.

Emma Gjörling

Regeringsgatan

utförsäljer till julen en mängd Mode- och Galanterivaror,
särskildt lämpliga till

JULPRESENTER

Däribland må framhållas:

Spetsjabots	fr. 1: 25 st.	Silkes-Sammet.....	fr. 2: 50 mtr
Tyllboor.....	» 1: 50 »	Patent-Sammet	» — 85 »
Lavallières, helsiden.....	» 1: — »	Damkragar o. Manschetter	
Sidenhalsdukar, fyrkantiga	» — 50 »	Barnkragar, halfva priset	
Förkläden, stort urval	» 1: — »	Antimakassar	» 1: — st.
Förkläden, hushålls.....	» 1: — »	Brickdukar, ritade o. färdiga fr. —	50 st.
Förkläden, barn.....	» — 75 »	Byrådukar och Borddukar	
Förkläden i siden o. spetsar	» 2: — »	Brickdukspetsar.....	fr. — 10 mtr
Näsdukar med bårder	» 2: — duss.	Antimakassar-Spetsar	» — 25 »
Snöriif La Coquette	» 3: 50 pr st.	Tyllspetsar till lampskärmar	» 75 »
Ylletrikåvantar	» — 50 par	Taft, alla färger, till lampskärmar	
Ylle-Damstrumpor, fin vara	» 1: 25 »	Lampskärmställningar	
Fantasimuffar		Lampskärmar, färdiga.	[2997]

— Ebba Hagstedts Damskrädderi, —
40 Drottninggatan 40.
Billigt. [2718] Smakfullt.

N:r 857. Skulle någon af Iduns läsare eller läsarinor vara i besittning af ett ex. »Historiskt Geografiskt Lexikon öfver Sverige», utgifvet under 1860-talet på H. W. Hammers förlag Stockholm och detta exemplar är komplett och för egaren obrukbart, torde pris och adress i denna tidning uppgifvas senast innan nästinstundande julhög. Boken är nämligen ur bokhandeln utsold. *J. B.*

N:r 858. 1) Kan någon af Iduns alltid hjälpsamma läsarinor gifva mig prof och beskrifning på hemväfda gardiner af oblekt bomullsgarn, jag menar sådana som äro glesa och se ut som vanlig tuskaftad väf. Huru sölfva och knyta för att få dem glesa och jämna? De jag menar se ut som stramalj. Hvad nummer på garnet är bäst? 2) Vore äfven tacksam för ett prof på en virkad stjärna till hvitt sängtäck. Mycket tacksam för svar bilfver *Tullie.*

N:r 859. Bör man salta ner fläsket och köttet samma dag djuren slaktas? *Prenumerant af Idun.*

N:r 860. Skulle någon af Iduns många »påhittiga» läsarinor vilja vara så vänliga och gifva mig anvisning på passande antinaccassars och »sits» till ett par fina korgstolar, som jag tänker förära min man till julklapp, vore jag öfverlycklig och djupt tacksam. *Doroty.*

Svar.

N:r 782. På en vanlig kopparpanna, afsedd för kaffekokning, som sköljts väl ren, slås så många koppar vatten som kan ätgå, låt det koka upp och lägg sedan på det malda kaffet (en tesked beräknas till hvarje kopp; är det oblandad java, något mer) hvaruti först rörts en ägghvita, låt det koka fem minuter och låt pannan stå en stund, sedan den lyfts af elden, samt slå då strax en liten tår kallt vatten i den. På så sätt skall Ni få ett verkligt godt kaffe. *Olga.*

— Drygt 8 cl. fint malet godt kaffe lägges i klarkannan, därpå slås 7 dl. (5 koppar) kokande vatten och kaffet får stå och dra ungefär en 1/2 timme på varmt ställe, helst i en panna med varmt vatten, tills det sjunkit, då det är färdigt att servera.

Lock och pip tilltäppas, så att aromen ej må försvinna och kaffelukt ej uppstå. Kannan göres ren efter hvarje kokning, så att ej s. k. kaffefett uppstår och gör kaffet osmakligt, som i de gamla pannorna. Detta sätt att koka kaffe blir något dyrare, emedan sumpen ej afkocas och användes (den kan användas till kökskaffet). *Fru A. B.*

N:r 787. Om Constance använder marsellatvål och litet pottaska till varmt, ej allt för varmt, vatten, blir yllet ej gult. *Olga.*

N:r 291. Ett bra medel att förvara törnsbuskar under vintern är att täcka dem med halm.

Man kan använda halmen lös eller och hopbinda den till mattor, hvilket som bäst passar. *Nicolan.*

N:r 314. Hos undertecknad finnes utmärkt god och vacker hattspån till salu. *Lina Jansson.*

Adr. Upperrud Dalsland.

N:r 724. H. i Grenna. Bref med min adress afsändes med posten den 10 nov. *Svenia.*

N:r 789. Om Tacksam hänvänder sig till »Hilmer» p. r. Stockholm, kunna fullständiga och noggranna upplysningar om rätta föräringssättet vid glasetsning såväl med fluorvätesyra och fluoratamonium som med fluorvätesyra erhållas, äfvenså om etsningars beläggning med guld.

Breflåda.

Signor Homo. Var god uppgif eder adress, skall ni skriftligen erhålla ett, som vi tro, fullt tillfredsställande svar.

»Vän och prenumerant af Idun» (krönt A. S. eller S. A.). Postanstalterna vilja ej taga någon befattning med dessa presentkort. Där emot erhållas sådana, vackert tryckta å fin kartong hos redaktionen, ifall ni insänder prenumerationsafgiften jemte namn och adress på den person, åt hvilken kortet är ämnadt.

Gamla tant Greta. Ert upprop återfinnes i annon afdelningen. Var god uppgif er adress!

Crispin. Tack. Välkommen ater!

K. E. Häller ej mättet.

Hakon. Alldeles för obetydligt.

H. W. Vi använda endast undantagsvis öfversättningar.

Frida N. N. Tyvärr hade vi redan en annan artikel af samma tendens uppsatt för julnumret, hvarför vi ej kunna använda eder förträffliga lilla uppsats. *Red.*

Innehållsförteckning:

Sofia Gumelius; af Adolf Hollander (Med porträtt) — Vaggvisa; af R. O. — Lysningsdagar; af Matilda Langlet. — En vildfågel i bur; en fransk skolinteriör af Siri Dahlerus. — Iduns julklappsbasar (Forts.) — Iduns pannotikon; af Seavola. — Månadsrevy; af Emil Svensén. — Industrien och kvinnofrågan. — Vår julhandel; en liten praktisk julkrönika af — or. — Literatur. — Smånotiser fr. kvinnovärlden. — Teater och musik. — Hennes arbetsfält; ber. för Idun af Amanda Lefler, (Forts.)

Förslag till matordning för veckan 14—21 dec. — Bosättning. — Allmännyttigt. — Hemmet. — Huskurer. — Klädedräkten. — Matlagning. — Efterrätter. — Handarbeten. — För julbordet. — Jultranspyndader. — Bos-taden. — Läkareråd. — Frågor. — Svar. — Breflåda.

Clara Fabriks Stearinljus [2130]

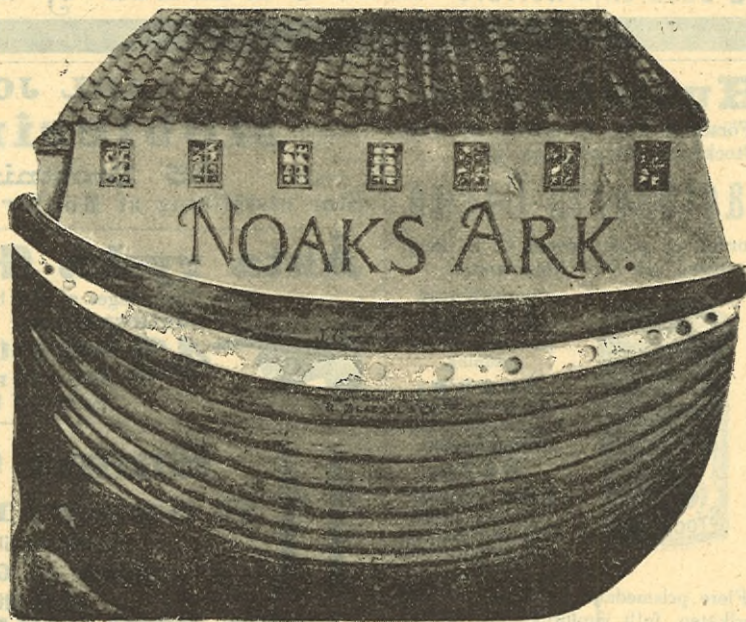
Cacao-Columbia
från Svenska Marmelad-Aktiebolaget
i Norrköping,
är den bästa och fabriceras efter egen metod.
Nytt! Marmelad à la Odessa. Nytt!
Generalagent för Stockholm: Hr **J. R. Nordling,**
Lilla Nygatan 23. [2982]

Knifvar, Saxar, Skridskor, Kälkar, Sparkstöttingar

med flere artiklar, passande till
JULPRESENTER.
Bäst och billigast hos
G. R. FEYCHTING
46 Drottninggatan 46
Filial: Nybrohamnen 26. [3053]

Wilhelm Bille
rekommenderar den ärade allmänheten sitt väl sorterade lager af så väl
Fotografier och Gravyrer
som ock all till julen utkommande
Skönliteratur,
Kalendrar, Jultidningar, in- och utländska, Psalmböcker, Album,
Jul- och Nyårskort, Papper och Kuvert i eleganta kartonger etc.
25 Drottninggatan 25 [3051]

NOAKS ARK

med verser af
J. C. von Hofsten.
Pris: 1: 50.

Den mest originella, rikhaltiga och roliga barnbok. — Utvisar redan i sin yttre form Noaks ark.
R. Blaedel & C:o (G. Chelius), Stockholm,
samt alla boklädor. [3075]

P. G. Bjurström
51 Drottninggatan 51
STOCKHOLM

Lampor
Bosättningsartiklar
KONSTSAKER
billigast. [3017]

J. F. HOLTZ'

Mode- & Sybehörsaffär

7 Brunkebergstorg 7
37 St. Nygatan 37.

"Passande Julpresenten".

Syskrin, Handskrin, Näsduksskrin, Arbetsväskor, Not-etuin, Portmonnäer, Sidendukar, Fischyer, Svarta och crème-färgade Barber, Muffar m. m.

Tillbehör till moderna Spets-lampskärmar.

Till montering af arbeten:
Coul. Tofs- och Bollfransar.
Coul. Silkesplysch m. m. [3095]

Svenska snörlifvet

La Sylfide

ger vackraste figur med nästan ingen snörning. Lager hos

Jansson & C:o,
6 Hötorget 6. [3073]

AUG. HOFFMANN'S

Pianofabrik

50 Regeringsgatan 50

STOCKHOLM [2978]

Kunglig Hofleverantör

Otto Gillbergs

Etui- & Portföljfabrik,

Specialaffär för alla finare arbeten i läder, plysch, sammet och siden etc.

36 & 38 Hamngatan 36 & 38.
Telefon 49 70.

Rekommenderar sina tillverkningar af alla slags Etuier, Portmonnäer, Plånböcker, Portföljer, Damväskor, Sy- & Smyckeskrin m. m., i vackra mönster.

Montering af Tapesseriarbeten.

Infattar Akvareller, Fotografier och Planscher i ramar med passepartout eller kartonger.

Ramlister till billiga priser.

Obs. Fullständigt snickeri i fabriken.
Goda varor. Egen tillverkning.
Billiga priser. [2973]

För Julen.

Uppköp och alla slags uppdrag utföras skyndsamt och billigt genom

Th. Tjäders Byrå
Stockholm. [2979]

Damhårarbeten,

vackra och väl gjorda, af renaste preparerade Hår i alla färger, hvaraf särskildt framhållas: Dameruker fr. 15 kr.; Lösner fr. 5 kr.; Chignoner fr. 4 kr.; Flätor fr. 3 kr.; Hårknutar fr. 2 kr.; Lösluggar fr. 2 kr. m. m. hos Herr och Fru **E. Malmberg,** Engelbrektsgratan 5, Hamngatan 18. Etablerad 1871. Allm. Tel. 150 94.

[2837] Bell > 10 56.

P. N. BERGSTRÖM
Kgl. Hof-Leverantör

Etablerad 1844
Guld-Medalj i Paris 1878 o. 1889

Pelsvaruhandel
Stockholm
18 Fredsgatan 18
nära Hotell Rydberg och Gränd Hôtel
4 Storkyrkobrinken 4
4 Vesterlånggatan 4
Försäljer alla sorters
PELSVAROR
i parti & detalj.

[2895]

»Secure the shadow ere
the substance fade,
Let nature copy that
which nature made.»

När ni så önskar fotografera er, gå til
Wolfenstein!

Han eger den största och bäst inredda
atelier i Stockholm,
Han har öfver 20 års praktik i de stör-
sta städer i Förenta staterna,
Han har de bästa amerikanska apparater
till grupper, förstoringar, interiörer etc.,
Han sysselsätter de skickligaste biträden
— artister — inga elever,
Han känner såsom artist själf fysionomien
och erhåller därigenom bästa resultatet,
Han förstår att genom ett nytt arbets-
system utföra allting billigare än nå-
gon annan i Sverige,
Han har nedsatt priset å kabinettskort
från 30 till 15 kr. pr dussin, allting
annat i proportion,
Han önskar sina arbeten jämförda med
de utförda från andra atelierer, och
Han är svensk, men talar engelska, tyska
och spanska.

»And don't you forget it!»
13 Fredsgatan, f. d. Jægers atelier.
[2783]

Största lager af
Tak-, Bords- och Vægg-
Lampor
samt
Amplar.
Ställningar
till
moderna lampskärmar
i alla dimensioner.

N. O. HOLMLUND & K:ni
Lamphandel
Stockholm, Drottninggatan 41.

[2756]

Unionskrånget
eller Nordiska knuten, patent nr 2653,
kan roa en hel familj under flere må-
nader. Fås för 25 öre i hvarje bättre
julbazar. 2 dussin för 2,50 hos V.
Christiernin, Borås. (G. 7858) [9041]

Passande till julen.

Makartsbuketter ..... från 50 öre till 15 kr.
Phœnixvedlar..... » 50 » » 2 »
Pampasgräs, hvitt och färgadt,
Lösä, färgade och ofärgade Gräs m. m.
till billigaste pris.
Hyacinthlökar, bästa sorter ... pr duss. kr 3:—
D:o fullrotade i glas, pr st. » 1:—
Liljeconvalfrötter, starka... pr 100 st. » 3:50
Lilium auratum, starka lökar, från 60 öre till
1 kr. pr st.
Lilium lancifolium rubrum, starka lökar, från 40
öre pr st.
Lilium lancifolium roseum, d:o d:o från 40
öre pr st.
Lilium lancifolium album, d:o d:o från 60
öre pr st.
Lilium Harrisii, starka lökar, från 60 öre pr st.
Begoniaknölar, mörkröda, ljusröda, gula, hvita
och blandade, samt
största sortiment af Gladiolus-arter.

Fullständig priskurant med partipriser på begäran.

Svensons Fröhandel

Lilla Nygatan 17, Stockholm. [3013]

KEX & BISCUITS

från
Göteborgs Kexfabriks Aktiebolag
finnas att tillgå i hvarje välsorterad Krydd- & Delikatesshandel. [3069]

Till julen!
Neumüllers
Stark-Öl

expedieras efter den 15 december.

Allm. telef. 32 27. [3067] Bell 5 24

Gemla Leksaksmagasin

17 Jakobsgatan 17
Lager af solida och instruktiva
LEKSAKER

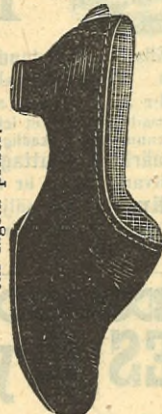
af svensk och utländsk tillverkning. [3072]

Telef. 49 63

Goda från
Siden 3: 50
Gloria- Emil Lundqvist
Regeringsgatan 59
[3057]

Äkta Ryska Galoscher & Boots
för herrar, damer och barn
till lägsta priser.

N. E. Olssons konkurslager

af **SKODON**, hufvudsakligast bättre sorter, realiseras till
låga priser.
38 Hamngatan 38. [3054]

Äkta ungerska bord- och dessertviner
hos

Eugène Brangardt
22 Kungsgatan 22
STOCKHOLM. [3080]

Försök
GLENNES
utmärkta
THEER.

(N. A. -B., Göt. 4233 x3)
[2669]

Svenska
Järnsängsfabriken
50 Regeringsgatan 50
Allm. Tel. 46 47. [1434]

Jul-GLÖGG
49 Kornhamnstorg 49
rekommenderar
ett väl sorteradt lager af
Utländska Viner
[3044]
55075 TRF
Jul-GLÖGG
Carl Rabén

Alldeles nytt och desutom ovanligt
vackra och välsittande äro de omyckta
Damvästar af bästa ullgarn och med
stilig isättning och bård, allt i de
vackraste färger, som fås endast från
ALB. S. JONSSON, Göteborg.
Sändes hvar och en mot 4 kr. efter-
kraf. Parti rabatt. Uppgit storlek. [2272]

Franska lektioner
och konversationscirklar.
FANNY CEDERBLAD,
lärarinna i franska talöfningar vid
kungliga lärarinne-seminariet, profes-
seur diplômée de l'Académie
de Paris. Anmälningstid: tisd. o.
fredagar kl. 3—4 e. m. Vasag. 4.
[2829]

Klädningsstyver
Profver kostnadsfritt.
Requisitioner fraktfritt.
OBS! Modellkostnader tillföga
profverna.
FR. MARCUS
Kongl. Hofleverantör.
STOCKHOLM. [1785]

Hänvisen till annonserna i Idun, erhållen i billigaste pris —

Endast NEIENDAMS Kaffe.

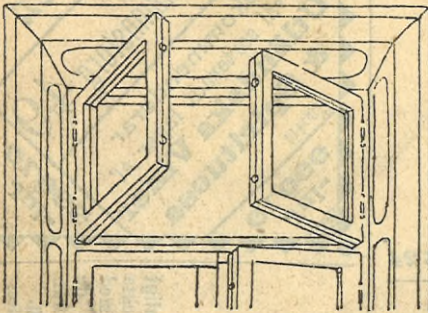
Regeringsgatan 28 A & B.

[2574]

Gust. Holmblom
Damkappfabrik
 38 Vesterlånggatan 38
 Rekommenderar såsom specialité för
 Höst- och Vintersaisongen:
 Silkesplysch-Jaquetter,
 Silkesplysch- och Brokad-Kappor,
 Gråverkspels-Kappor etc.
 Försäljningslokaler nedra botton och
 1 tr. upp. Fabrik 2 tr. upp.

ARKITEKT PATENTERADE FLODQUIST'S FÖNSTER STOCKHOLM

UTAN INNERFÖNSTER
 DRAGFRIA
 MYCKET BEQVÄMA

Dessa fönster, som i alla hän-
 seenden ersätta ytter- och innan-
 fönster, upptaga blott ytterbågar-
 nes plats, behöfva aldrig klistras,
 hvarför de öppnas lika bekvämt
 alla årstider; skydda fullständigt
 mot drag, yttre kyla och dam.
 Redan äro flere tusen fönster i
 bruk, och har konstruktionen vun-
 nit odeladt erkännande af fackmän och förbrukare. Prisen ställa sig obetydligt
 högre än för vanliga fönster. [3043]

HUSMÖDRAR och TVÄTTERS KOR
 samt alla Iduns ärade läsarinor uppmannas pröfva ett nytt, absolut oskadligt
 tvättmedel

Bländ- hvitt,

genom hvars användande kläderna erhålla en bländande hvithet. Verkställda
 prof hafva utfallit till största belägenhet. Preparatets absoluta oskadlighet styr-
 kes genom stadskemisten i Göteborg, dr J. E. Aléns analys, som säger:

— Vid verkställd undersökning visade sig profvet icke innehålla någon frätande
 klor, ej heller några syror eller alkalier, som kunna hafva skadlig inverkan på kläder.

Bländhvitt är äfven ett utmärkt fläckuttagsmedel. Genomläs
 flaskans omslag!!! Obs. noga, att hvarje flaska är försedd med mitt namn
 såsom garanti för varans äkthet. **Bländhvitt** säljes i minut à 35 öre pr
 flaska genom samtliga större speceriaffärer i landet och i parti endast af
 Fabrikanten **Axel F. Westerberg, Göteborg.** (Nord. A. B. Göt. 4308x6) [2752]

F. W. BILLES Bryggeri

6 Olofsgatan 6

rekommenderar sina tillverkningar af

Bayerskt öl, Pilsener öl,
 Export-öl, Iskällardricka.

Telefon: Allmänna 46 27. Bell 7 53. [2104]

Svarta Varor.

Ylle och Siden, släta och façonerade.

Grenadiner, Etaminer m. m.

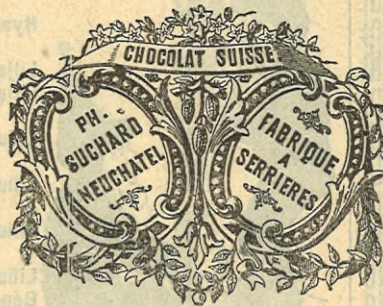
Stort lager hos

Fr. V. Tunborg & C:o

4 Mynttorget. [3037]

SUCHARD.

20 Guld- och Silfvermedaljer. Suchard's Chocolad.

Fabriksmärke.

Erkändt utmärkt kvalitet.
 Samtliga Suchard's Chocolader äro
 garanterade ren Cacao och socker utan
 tillsats.

Suchard's Praliner, Gianduja,
 Noisettes, Nougatines och andra
 dessertchocolader rekommenderas.

Ärade konsumenter meddelas, att
 fornda paket, Pure Pâte, osockrad
 chokolad med blå etikett, numera
 säljas i kiloförpackning med rödrutigt
 omslag, bärande fabriksmärket. Detalj-
 priset pr $\frac{1}{2}$ och $\frac{1}{4}$ -kilokaka är 50 öre
 och 1 kr. Kvaliteten har ej under-
 gått någon förändring. [1842]

SUCHARD.

Prisbelönade SVENSKA STICKMASKINER

40 Drottninggatan 40.

Se vidare annonsen i månadens första nummer! [1922]

LARS MONTÉNS

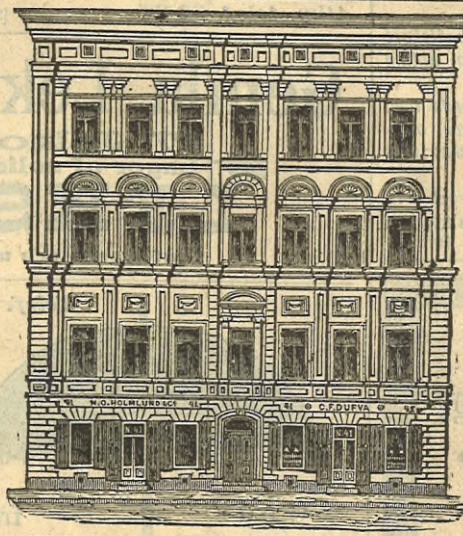
Neutrala Kärntvål till ylle tvätt, och

Oleintvål till linnetvätt användes lämpligast sålunda:

» $\frac{1}{2}$ kg. tvål kokas i 2 liter vatten; när tvålen är upplöst, tillsätts un-
 der omröring 20 à 25 liter ljumt vatten; i denna utspädda lösning ned-
 doppas plaggen, hvarefter de på vanligt sätt genom gnidning rengöras.»

Finnes hos de flesta specierhandlare samt i mina butiker: [2129]

N:r 19 Stora Nygatan N:r 29 St. Paulsgatan.

Största sortiment
 af

Tvål,

Essencer,

Eau de Cologne

m. m. hos

41 C.F. Dufva 41
 Drottninggatan [2857]

Zulamith Wellander,

mångårig elev af madame Marchesi i Paris, har åter börjat sin sångundervis-
 ning den 1 oktober. Anmälan af elever, såväl herrar som damer, mottages
 hvarje dag kl. 12—2 samt 5—6 e. m. Mästersamuelsgatan 16, II.

Pris pr hel timme 6 kr., half timme 4 kr. [2753]

Å Damunderkläder och all slags linnesömnad

emottagas beställningar, hvilka utföras billigt och väl
 å egen syatelier.

Profver å modeller och tyger förevisas, måtttagning och
 profning ombestyras i hemmen af förestånderskan
 för syateljeren.

K. M. LUNDBERGS Bosättningsmagasin

N:r 7 Storkyrkobrinken N:r 7. [2794]

Juvelerare **L. LARSON & C:o**, Stockholm: Jakobstorg 1.
 Göteborg: Ö. Hamngat. 42. [2885]

Th. Karlsson & K:ni

3 Regeringsgatan
 7 Kungsgatan

3 Försälja till billigaste priser alla sorters
 7 Sybehör och Garneringsartiklar.